

Королева Європи
з України вразила
не тільки швидкістю,
а й шляхетністю

с. 11 »

ЦІКАВА Газета

на вихідні

23 серпня 2018 року №34 (38) Ціна 4 грн

«НАШІ ЛЮДИ В ГОЛЛІВУДІ»

Коли поважають тебе, а не тільки твої гроші...

На заклик «Подаруйте печінку!» відгукнулось дві тисячі донорів

Євген Мельник, канадський підприємець українського походження і власник відомого хокейного клубу «Оттава Сенаторс», мав настільки велику повагу серед уболівальників, що, коли йому знадобилась термінова пересадка цього органа, допомогти йому зголосилось стільки людей! Але, як кажуть, від любові до ненависті...

Василь УЛІЦЬКИЙ

МІЛґАРДЕР БЕЗ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Євген, або Женя, як його кличуть рідні, або Юджин (так його називають в офіційних документах), — син емігрантів із Буковини, які прибули до Канади після Другої світової війни. Зараз йому 59 років, він мільярдер, входить до сотні найбагатших канадійців.

Таке чудо можливе — син простих українських емігрантів став за океаном знатним багатцем. Як? «Треба бути суперпрацьовитим, надзвичайно зубатим, наймати на роботу тільки професіоналів», — так завжди на це запитання відповідає Євген Мельник. І додає: «А головне — не боятись ризикувати і помилятись».

“
Головне —
не боятись
ризикувати
і помилятись.”

Фото stylar.rbc.ua.

Закінчення на с. 6 »

АртБАРІКАДА

Ахтем СЕІТАБЛАЄВ:
«Якби я справді знав
про окупацію Криму,
то агітував би земляків
учитися воювати»

с. 3 »

ТАК НІХТО НЕ КОХАВ

Фото dt.ua.

У них замість
романтичної вечери
при свічках були вогні
ворожих куль...

До п'ятого місяця вагітності
Андріана перебувала на фронті
пліч-о-пліч із коханим Максимом

Фото m100.info.

с. 16 »

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

24 серпня о 18.00 усі українці виконають «Боже великий, ЄДИНИЙ»

Найрезонансніші події в житті країни та світу очима наших журналістів

Ваша молитва має велику силу. Приєднуйтесь!

24 серпня у День Незалежності українці всього світу синхронно виконають «Боже великий, єдиний». Розпочнеться дійство у різних державах одночасно — згідно з часовими поясами. Україна долучиться до акції о 18-й годині

Молитва прозвучить водночас у 27 країнах: Україні, США, Австралії, Австрії, Аргентині, Бельгії, Данії, Великобританії, Греції, Естонії, Іспанії, Італії, Казахстані, Канаді, Латвії, Литві, Молдові, Німеччині, Нідерландах, Норвегії, Польщі, Португалії, Словаччині, Франції, Чехії, Швейцарії та Швеції.

«Українські громади є чи не у всіх країнах земної кулі. Таке масштабне і потужне виконання молитви власне зараз, відзначаючи 100-річчя УНР, продемонструє неймовірну єдність українців у цілому світі, їхню віру в Бога й Україну», — зазначають організатори дійства.

Участь у проекті в Україні бра-

Фото youtube.com.

Ми молимося за Україну!

тимуть церковні хори, професійні та аматорські колективи, студенти та всі охочі. Можна просто зібратись разом із друзями і о 18-й годи-

ні заспівати. Уявіть: у цю хвилину молитву виконуватимуть тисячі українців на всіх континентах! Приєднуйтесь!

Втратив роботу, запив, убив жінку, напав на міську раду...

У Харкові поліція знайшла мертвою дружину чоловіка, який влаштував стрілянину біля мерії

У ніч на 20 серпня у центрі міста зчинилася перестрілка. Поліція ліквідувала чоловіка, який намагався вдертися у приміщення міськради Харкова. В ході стрілянини злочинець убив молодого патрульного, батька дворічної дитини, та важко поранив охоронця мерії.

Нападником виявився 47-річний Олександр Поярков. Згодом у приватному секторі міста правоохоронці знайшли мертвою його дружину. Кажуть, це теж справа його рук.

За словами начальника поліції Харківської області Олега Бежа, підозрюваний Поярков займався ремонтом автотранспорту. 31 травня цього року його звільнили, після цього він впав у депресію та почав зловживати алкоголем. Зі слів свідків, його дружина казала, що у них почалися сварки, скандали. Вона стала вимагати розлучення.

Беж заявив також, що Поярков — колишній військовий. Є непідтверджена інформація, що він був снайпером. За місцем проживання чоловіка оперативники вилучили велику кількість зброї, патронів і верстат, на якому вона виготовлялась.

На жаль, в Україні все частіше глибока депресія колишніх військових та доступні боеприпаси призводять до ось таких трагічних наслідків...

Миколаївщиною керує «Конан-варвар»

Голова місцевої обласної державної адміністрації Олексій Савченко (на фото) вразив своїм невіглаством, переплутавши історичних героїв із книжковими персонажами

Фото «Україна Молода».

Бородатий керманіч цієї південної області відомий своїм накачаним тілом і тим, що робить багато помилок у текстах, був присутній на показі давньогрецької ритуальної реліквії, яку підняли з дна акваторії Кінбурнської коси у Чорному морі. Знахідку археологи презентували в Миколаївському краєзнавчому музеї. Але, послухавши «губернатора» під час презентації, науковці отримали не менший шок, ніж коли знайшли унікальну вазу. «Ця знахідка свідчить про те, що, може, Миколаїв ще раз доведе — це історичне місто. І взагалі те, що відбувалося у нас, це не просто з тих часів, коли був і Конан, про якого згадував Арнольд Шварценеггер, з нашим

Диким Садам, а ще й багато-багато того, що ми можемо показати світу. Сподіваюся, наступна знахідка, може, буде якимось таким склепом, в якому знаходилося Золоте Руно, а може, щось інше. Щоб це додало ще більше туристичної привабливості Миколаївській області», — нагородив Савченко. Нагадаємо, що Конан — персонаж книг американського письменника Роберта Говарда.

Одразу після презентації за паном головою закріпилося нове прізвисько — «Конан-варвар». А що? Тілом і бородою вийшов, коли говорить — заслухаєшся! Готова тобі туристична приваба! І не треба тих ваз грецьких...

● ПРЯМА МОВА

Олег ШАРП, оглядач, про те, чи потрібен Україні військовий парад 24 серпня:

«Не перший рік ідуть битви з приводу необхідності параду. Давно зробив висновок: бісить він тих, кому пофіг, чия армія в їхній країні — своя чи чужа, у таких людей хата завжди скраю. Насправді парад — це демонстрація духу воїнів, сльози гордості українців, данина пам'яті загиблим і попередження ворогу. А ще — це святково, потужно та красиво — у нашому житті такі речі необхідні.

Якийсь американський «Вася» постарався: одразу 16 медсестер пішли у декрет!

Це сталося у госпіталі штату Арізона

У цікавому положенні, як виявилось, — майже 10% обслуговуючого персоналу відділення інтенсивної терапії. Велику кількість вагітних жінок уже почали помічати пацієнти. Медсестри навіть провели прес-конференцію з цього приводу. Вони жартували, що, можливо, «щось таке» є у місцевій воді. Найпершу дитину очікують у вересні, останню — у січні. А невдовзі навіть планують організувати спільне свято для майбутніх мам. Потім частина з них піде у декрет, який триває у США 12 тижнів.

Анекдот з цього приводу. У районному пологовому будинку одночасно народжують кілька жінок з цілого району і всі пишуть своїх дітей «по батькові» Васильович або Василівна.

— Як так? — питає лікар. — Ви ж з різних сіл, а батько один?

— Просто у Васі в ту ніч був велосипед! — відповідають йому.

Фото bbc.com.

100 грамів туалетного паперу можна купити за... кілограм грошей

За прогнозами експертів, знецінення венесуельської валюти — болівару — сягне цього року мільйона відсотків!

Щоб показати, як гіперінфляція вплинула на життя у країні, фотограф Reuters Карлос Гарсія Роулінс сфотографував звичайні продукти та товари для дому. Поруч він поклав суму грошей, необхідну для їхнього придбання. На знімку ви можете побачити, за яку кількість готівки можна було придбати ще позаминулого четверга рулон туалетного паперу, який коштував 2,6 млн боліварів.

Зараз ситуацію намагаються виправити — з понеділка у Венесуелі запроваджують нову валюту, яка має замінити знецінений в результаті гіперінфляції болівар. З банкнот зникнуть відразу п'ять нулів.

Але, здається, не те вони міняють — треба «обнулити» не болівар, а президента Маруду, який зумів довести до злиднів одну з найбагатших на нафту країн світу. Люди — вони такі — можуть рай серед пустелі створити, а можуть — і пекло в нафтовому раю.

Ердоган вирішив увійти в історію через канал

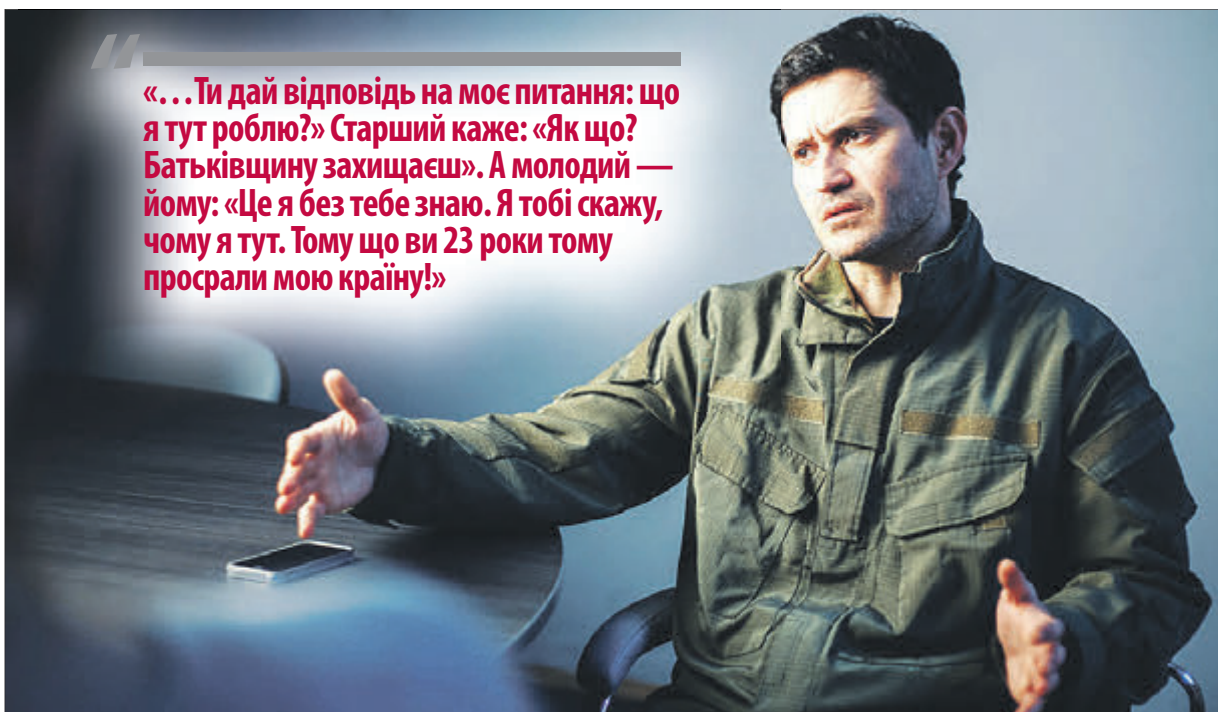
Президент Туреччини заявив, що з'єднає Чорне та Мармурове моря

«Це найбільший проект в історії Туреччини, який має стратегічне значення для країни. Ми готові до його реалізації», — сказав Реджеп Таїп Ердоган. Втілення цієї ідеї дасть змогу розвантажити вузьку протоку Босфор. Довжина каналу становитиме 43 км, ширина — 150 м, а завершити будівництво передбачається в 2023 році, коли в Туреччині святкуватимуть сторіччя республіки.

Реджепа Таїпа Ердогана називають не президентом, а султаном, оскільки він зумів сконцентрувати у своїх руках всю владу. І тепер шукає, як її застосувати. Спробував вручну покерувати економікою, але одразу ж обвалилась турецька ліра. Пригрозив американцям відомстити за санкції, а тим — ні холодно, ні жарко. Нарешті додумався до чогось більш конструктивного — затіяти будову століття.

От і добре — і турки зайняті, і сусідам спокійніше.

● АртБАРИКАДА

«Вірю, що дорога в тисячу кілометрів починається з першого кроку».

«Якби я справді знав про окупацію Криму, то закликав би людей учитися воювати»

«Мамо, не могу говорити. У нас тут... тиха година». У фільмі про оборонців Донецького аеропорту «Кіборги» такими словами солдат перериває розмову з матір'ю через початок обстрілу. Стрічка Ахтема Сеїтаблаєва. Режисера, який знімає те, «що не може не зніматися». Чоловік, що насправді з молоком матері всотав неодмінну потребу жити з гідністю у незалежній державі

Оксана КОВАЛЕНКО

Ахтем — із кримських татар, чия родина пережила депортацію через політику Сталіна. Він народився в Узбекистані у грудні 1972 року. Ділитися спогадом: «У моєму класі із 35 учнів 20 були кримськими татарами, серед решти — корейці, німці, казанські татари. І от у четвертому класі директор школи, наш учитель історії, сказав нам, що радянським військам було б набагато легше звільнити Крим, якби не повсюдна зрада кримських татар. Ми вже розуміли, що це говорять про наших батьків, яким у 1944 році виповнилося по чотири-п'ять років. Тому весь клас устав і вийшов».

Я постійно чув про Крим і про те, як ми повернемося додому. Ніколи в розмовах дідів або батьків не відчував сумнівів стосовно цього. Ніхто не казав: «Якщо ми повернемося», тільки: «Коли ми повернемося». Зараз я дивуюся: звідки була така впевненість? Але мої рідні в це вірили, й ми повернулися.

1989-го року, коли родина Сеїтаблаєвих тільки переїхала у Крим, місцеві називали кирилми (кримських татар) «чучмеками» із Середньої Азії. Ахтемові тоді було 17. Кримськотатарське походження додавало «неблагонадійності». Каже, що ні від кого допомоги кримські татари не мали, за винятком України. З цією державою у кирилми інша система взаємин, ніж із Росією, зв'язки з якою завжди закінчувалися плачевно.

«Відчуття приналежності до України стало фундаментом для ці-

лого покоління, і я не знаю, як вони житимуть зараз у Криму». «Коли люди через незнання бояться іншого, на фоні цього страху можуть виринати різні образи — від міфічних бандерівців до татар, які когось мають зарізати... Чим менше знаємо одне про одного, тим легше нами керувати і тим більше маємо фобій у стосунках одне з одним».

«Ви що, завчасно знали про окупацію?» — запитав режисера посол США після перегляду його стрічки «Хайтарма» («Повернення») про депортацію кримських татар. Її показали у 40 країнах.

«Якби я справді знав про окупацію Криму, то закликав би людей учитися воювати... Я ж знімав «Хайтарму», аби віддати шану моєму народові як застереження від подібного у майбутньому і як особистий біль!»

Тепер він відомий і як режисер фільму, в якому «у війні народжується нове життя України». «Кіборги» — військова драма, знята передусім для молоді. Сеїтаблаєв любить цитувати один із основних діалогів, на які він свого часу спровокував трьох чоловіків-атовців різного віку (60 із гаком років, 45 і 24): «...Ти дай відповідь на моє питання: що я тут роблю?» Старший каже: «Як що? Батьківщину захищаєш». А молодий — йому: «Це я без тебе знаю. Я тобі скажу, чому я тут. Тому що ви 23 роки тому просрали мою країну!»

«Я зрозумів, що ось таким буде наш головний герой. Він має якісну освіту, знає іноземні мови, народився в незалежній Україні, і саме він є хедлайнером того, на що я сподіваюсь і про що мрію — що саме такі люди готові брати участь у будівництві нової країни... Вони розуміють, за яку державу борються і в якій хочуть жити!»

Чому вирішили обрати саундтреком картини саме «Мить» гурту «Океан Ельзи»? «Наш продюсер Іванна Дядюра звернула увагу на цю пісню, і одразу стало зрозуміло: це те, що потрібно. Ви ж знаєте, Святослав Вакарчук написав «Мить», коли побачив пораненого бійця, якому мали би ампутувати ноги. Пізніше він зустрів цього військового вже без ніг і

не повірив, що той пересувається на протезах, настільки бадьоро він крокував. Мабуть, Святослава це теж вразило...»

У травні цього року Сеїтаблаєв записав відеозвернення на підтримку політичного в'язня Олега Сенцова. Тепер знімає фільм «Захар Беркут» за твором Івана Франка. Каже, це нагадає йому історію захисту Донецького аеропорту: «Тоді невеличка громада зупинила добре підготовлену, найкращу на той час армію світу».

Як не загубити себе, коли з усіх усюд летиться бруд? «Ми живемо у час, коли дуже багато фейків, спрямованих на те, аби зруйнувати все, — людину, державу. Тому давайте «охолонити» інформації хоча би день-два. Живіть повним життям, любіть, вірте і відстоюйте те, у що вірите! Мирного неба всім!»

НАША ДОВІДКА

Ахтем СЕЇТАБЛАЄВ — український актор, сценарист і кінорежисер кримськотатарського походження. Закінчив акторське відділення Кримського культурно-освітнього училища, а згодом — відділення режисури й драматургії Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенка-Карого. Грав у виставах Державного кримськотатарського академічного музично-драматичного театру в Сімферополі. Ставив театральні спектаклі. З 2005 року працює в Київському театрі драми і комедії на Лівому березі. Після анексії Криму не був на батьківщині. На півострові залишилися батьки і середній брат. Знімався в українських історичних фільмах «Мамай», «Богдан-Зиновій Хмельницький». Серед найвідоміших його стрічок, окрім «Кіборгів», — «Хайтарма» та «Чужа молитва».

Ахтем має перший розряд з баскетболу та звання кандидата у майстри спорту з дзюдо. Одружений вдруге, батько чотирьох дітей.

За матеріалами tyzhden.ua, zn.ua, polilog.com.ua, bbc.com.

СУЧАСНА УКРАЇНА УСПАДКУВАЛА

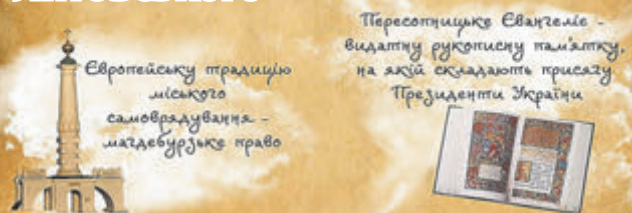
від Русі:

від Галицько-Волинської держави:

від Великого князівства Литовського

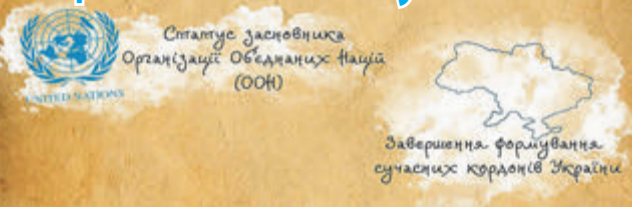
від козацької держави — Війська Запорозького:

від Української держави 1917—1921 років:

від Української Радянської Соціалістичної Республіки:

КОЛЕСО ІСТОРІЇ

Людмила ФОЯ — агент «Апрельская», повстанець «Перелесник»

Її долю відтворюють документи двох спецслужб, що займалися нею, — радянського НКВД та оунівської СБ. Колись ця біографія стане основою для кіноблокбастерів і бестселерів

Володимир В'ЯТРОВИЧ,
istpravda.com.ua

На початку 1942-го вісімнадцятилітня Людмила Фоя стає студенткою Київського медичного університету і тоді ж вступає до лав Організації українських націоналістів, керівником підпілля якої на теренах Центральної України був уродженець Тернопільщини Дмитро Мирон («Орлик»). Дівчина, на той час уже зв'язкова організації, зустрілася з ним у червні 1942-го. Дуже швидко Людмила зрозуміла, наскільки небезпечна участь у націоналістичному підпіллі: у липні під час спроби втечі гестапівці застрелили біля оперного театру в Києві Дмитра Мирона, а наступного року в німецькій тюрмі гине Олена Коляда, яка була безпосереднім керівником Людмили.

Проте дівчина зуміла не потрапити до рук нацистів, хоча для цього їй довелося залишити навчання в медінституті. Окрім функцій зв'язкової, Людмила бере участь у роботі пропагандистської референтури, навесні 1943 року організовує в Києві збір медикаментів для вояків Української повстанської армії. Улітку цього року приїжджає на волинські терени — очевидно, саме тоді підпільниця вперше зустрілася з керівником Служби безпеки ОУН на Волині Миколою Козаком, котрому судилося відіграти вирішальну роль у її житті.

Тим часом наприкінці 1943-го фронт знову наближається до української столиці. Київ мав стати подарунком вождю народів Сталіну до чергової річниці Жовтневої революції, тож під час його взяття не зважали на жодні жертви. «Визволене» місто ще омивали закривавлені води Дніпра, коли тут розпочали свою активну роботу радянські каральні органи...

24 січня 1944 року чекісти заарештували Людмилу, висувавши звинувачення в антирадянській діяльності. Допити тривали кілька місяців. Зрештою в НКВД вирішили, що дівчина може стати корисною для них у завзятій боротьбі з підпіллям, що лише розгорялася на українських землях. У квітні 1944-го Людмила Фоя виходить на волю як агент «Апрельская».

Більш як двомісячне перебування в ув'язненні вона мала приховувати навіть від рідних — для цього її озброїли легендою про перебування в лікарні. Аби вона не луснула через зовнішній вигляд виснаженої допитими дівчини, перед виходом її кілька днів утримували на кухні внутрішньої тюрми НКВД.

Головним завданням «Апрельської» було налагодити зв'язок між легендарним (тобто створеним НКВД) підпіллям у Києві та справжньою мережею ОУН на Волині. Головним «режисером» операції став Сергій Карін-Даниленко, чекіст із неабияким досвідом створення псевдоповстанських груп в Україні ще з 1921 року.

... У травні 1945-го, коли світ гучно святкував перемогу над фашистами, Людмила Фоя розпочинає власну війну, при цьому вона опиняється по інший бік фронту від своїх товаришів. Ідучи на неї, дівчина очікувала смерть від рук колишніх побратимів.

Фото з архіву СБУ.

Зв'язкова, яка зуміла перехитрити енкаведистів. Знімки з кримінальної справи.

— При від'їзді з Києва, — згадувала вона згодом про початок нового етапу операції, — дізналася, що мене очікує, і, незважаючи на інстинктивне, таке звичне для кожної істоти бажання вижити, я раділа, бо, можливо, у близькому майбутньому цьому всьому прийде кінець.

Самі чекісти тривалий час не готові були визнати, що їх обвела круг пальця ця дівчина.

Можливо, саме ця приреченість штовхнула Людмилу на рішучі дії. Потрапивши разом із агенткою НКВД Ніною Калуженко до відділу УПА, вона відразу зізналася, що її завербовано НКВД, розповіла про своє завдання — установити зв'язок із псевдопідпіллям задля проникнення агентури в середовище визвольного руху та його ліквідації.

Людмилі пощастило — її переслуховував особисто керівник СБ на Волині Микола Козак, якого вона знала ще з часу перебування в Києві. Жорстокий есбіст, якого деякі підпільники звинувачували в патологічній підозрілості, повірив дівчині. Більше того, в її зізнаннях він побачив можливість завдати удар у відповідь радянській спецслужбі, використавши для цього агентку «Апрельскую».

У липні 1945-го Людмила Фоя, тепер уже подвійний агент, повертається до Києва зі звітом про свою діяльність у підпіллі. Інформацію від нього приймав заступник Народного комісара внутрішніх справ УРСР В. Дроздов. Відсутність ліквідованої СБ ОУН Ніни Калуженко Фоя пояснила тим, що її колега-агентка нібито пішла на зв'язок із Проводом ОУН. Чекісти уважно слухали Людмилу, ставили їй безліч запитань, намагаючись перевірити, чи вона говорить правду. Врешті їй вдалося переконати їх у своїй щирості й отримати нове завдання — супро-

дити «керівника» київського «підпілля» Михайла Захаржевського на Волинь, аби ввести його в підпілля.

У випадку успіху їй обіцяли продовжити навчання в будь-якому виші чи навіть у навчальному закладі НКВД. У разі невдачі — давали зрозуміти, якою легкодосяжною є її родина, що мешкала під Києвом.

5 серпня 1945 року агенти «Апрельская» (Людмила Фоя) та «Таран» (Михайло Захаржевський) виїжджають до Луцька і через кілька днів виходять на зв'язок із підпіллям ОУН. Захаржевського відразу заарештовують есбісти, Фоя ж отримує завдання повернутися до Києва, щоб вивести на підпілля інших членів легендарного «проводу». Людмила знову зустрічається із чекістами, які її ретельно перевіряють і... продовжують довіряти.

Наступного разу Фою в поїзді на Волинь супроводжувала інша представниця київського «проводу» Катерина Мінковська — агентка, яка працювала на чекістів ще з 1927-го, після війни відзначилася успішними операціями проти підпілля ОУН, зокрема брала участь у створенні легендарних структур на Конотопщині. Завдяки Людмилі вона потрапила до рук СБ ОУН і після допиту була страчена.

Микола Козак вирішив не ризикувати більше у грі з НКВД та не продовжувати її. Проте самі чекісти ще тривалий час не готові були визнати, що їх обвела круг пальця дівчина. Лише у квітні 1946 року із зізнань заарештованих повстанців вони остаточно переконалися, що Людмила продовжує активну боротьбу в лавах підпілля. 6 серпня 1946-го Людмилу Адамівну Фою оголошують у всесоюзний розшук МГБ та МВД, який узяв під особистий контроль міністр державної безпеки УРСР, генерал-лейтенант Савченко.

Тим часом Людмила поринає в підпільну роботу, під псевдонімом «Перелесник» працює у структурах пропаганди, зокрема як літературний редактор журналу «Молодий революціонер», видає низку художніх новел про визвольну боротьбу.

19 липня 1950 року чекісти, прочісуючи ліс у Межиріцькому районі на Рівненщині, виявили групу повстанців. Зав'язався бій — останній для Людмили Фої. Маємо два його описи.

Сухий офіційний звіт, написаний відразу після його завершення: «Під час операції 19 липня 1950 року одна з чекістсько-військових груп під керівництвом уповноваженого МГБ майора Друзенка та командира роти лейтенанта Кузьміна в гущавині Неверківського лісу зіткнулася з трьома «бандитами», у тому числі однією жінкою. Бандити, побачивши військову групу, відкрили по ній сильний вогонь, котрим одразу було вбито рядового Бахтіярова та поранено в ногу рядового Синицина. Вогнем чекістсько-військової групи у відповідь було вбито двох «бандитів», зокрема одна жінка, третьому вдалося втекти, пошуки позитивного результату не принесли. Серед убитих була впізнана колишній агент МГБ УССР «Апрельская», Фоя Людмила, за оунівським псевдонімом «Оксана», літературний псевдонім — «Марко Перелесник».

Не таким точним фактографічно, проте надзвичайно цікавим, із погляду відтворення емоційної атмосфери, є опис цього бою у спогадах учасника антиповстанської боротьби Георгія Саннікова:

«Чекісти добре бачили в бінокль, як поміж зарослими кущами та ялинками скелястими пагорбами раз по раз виникали дві фігури в комбінезонах захисного кольору. Згодом одного з них поранили. Деякий час було видно маленьку фігурку, що намагалася тягнути за собою пораненого супутника. Потім ця фігурка вже сама промайнула поміж ялинок, рідко відповідаючи на вогонь чекістів. Опергрупа продовжила переслідування й вела вогонь по ймовірних місцях руху оунівця. Він був поранений, про що свідчили сліди крові на траві та залишки індивідуального пакета. Нарешті попереду щось промайнуло в густих хащах. Чекісти приглянулися та побачили лежачого, котрий робив незрозумілі рухи руками, в яких не було зброї.

Кільце солдатів повільно стискалося навколо кущів. Пролунав ледве чутний та приглушений відстанню звук, і оточуючі кинулися на землю. Спрацював гранатний запал. Після цього прогрімів вибух та розкидав кущі, траву та шматки білого паперу. На одного з солдатів упав згусток людської крові.

Граната розірвалася в руках лежачої людини. Вона зірвала себе гранатою, приклавши її до голови. Обличчя, частина голови та кисть лівої руки були відсутні. Потужний вибух понівечив її до невпізнання і розкидав довкола шматки знищених документів, що так і залишилися таємницею.

Коли чекісти, намагаючись не заплямуватися кров'ю, обережно розстебнули гудзики комбінезона і намагалися оголити верхню частину тіла, руки їх наштотувалися на ще теплі жіночі груди... Їх [чекістів] обличчя передавали здивування, сором та роззубленість: декілька дебелих чоловіків так довго не могли наздогнати цю невеликого зросту тендітну молоду жінку»...

Р.С. 6 творів героїні («Марка Перелесника») — «Шкільні товариші», «Кривава рожа», «Тетяна», «Вірка», «Повстанча торба», «Серед гамору міста» виявив у архівах СБУ та опублікував у книзі «Квітка у червоному пеклі: життєвий шлях Людмили Фої» дослідник Володимир Іванченко.

ОСОБИСТІСТЬ

Єдиною продовжувачкою наукової династії стала внучка Бориса Євгеновича Ольга. За освітою вона юрист.

Міст Патона-старшого до сьогодні є унікальною інженерно-конструкторською пам'яткою.

Той самий
прижиттєвий
бюст.

36 років тому Борисові Патону встановили бюст. А він у свої 99 й досі очолює Академію наук!

Хоча перший Герой України у школі закінчував чверті з двійками

Син професора Київського індустріального інституту Євгена Патона Борис народився якраз у той день, коли в нашій державі була заснована Академія наук — 27 листопада 1918-го, і таким чином немов напроорокував собі довгий «науковий» вік. Коли йому виповнилося 44 роки, очолив цю установу і керує нею до сьогодні. Ніхто й ніколи не конкурував із ним за цю посаду. За внесок у розвиток вітчизняної науки він першим серед українців у 1998-му отримав це високе звання

ПІЛКА НА ОПЕРАЦІЯХ ТЕПЕР У МИНУЛОМУ

Окремі з винаходів Бориса Патона мають цікаву передісторію. Так, після операції на стегні, під час якої кістку йому хірурги різали механічною пилкою, він зібрав команду для розробки лазерних методик. Разом із колективом учених-зварювальників і хірургів Борис Патон винайшов новий спосіб з'єднання м'яких тканин, а також інструменти для зварювання різних видів біологічної тканини. Завдяки цьому скоротилася тривалість хірургічних втручань, знизилася ймовірність післяопераційних ускладнень та втрати крові.

ЧОРНОБІЛЬСЬКУ АЕС РОЗБУДОВУВАТИ НЕБЕЗПЕЧНО

Вчений виступав категорично проти зведення 3-го і 4-го реакторів на ЧАЕС, пояснюючи це можливістю катастрофічних наслідків через концентрацію вже діючих електростанцій на Дніпрі і Прип'яті. Події 1986 року підтвердили його побоювання.

НА ДВОХ ІЗ БАТЬКОМ — ОДНА СЛАВА

Відомий усім киянам міст Патона названий на честь батька Бориса Євгеновича — Євгена Олександровича. Ця конструкція стала першим у світі суцільнозварним мостом: монтаж усіх його елементів проводився за допомогою автоматичного і напівавтоматичного електрозварювання. Для повоєнного Києва відкриття мосту стало надзвичайною подією, адже це була перша капітальна переправа, що з'єднала обидва береги Дніпра. Інженер-проектувальник Євген Патон помер за кілька місяців до завершення будівництва.

Споруда інтенсивно експлуатується вже шість десятиліть без капітального ремонту — при тому, що навантаження зросло з 10 до 80 тисяч автомобілів за добу. Американське зварювальне товариство офіційно визнало цей міст видатною зварною конструкцією XX століття.

НАША ДОВІДКА

Звання «Герой України» затверджене 1998 року. Це найвищий ступінь відзнаки в країні, що присвоюється за здійснення героїського вчинку або визначне трудове досягнення. Зараз звання мають 440 осіб. 277 із них отримали його за життя, 163 — по смертю. 204 Герої України нині живі, 236 померли.

Леонід Кучма вручив 132 такі нагороди, Віктор Ющенко — 114, Віктор Янукович — 40, Петро Порошенко — 154.

Після операції на стегні, під час якої кістку йому хірурги різали механічною пилкою, він зібрав команду для розробки лазерних методик.

СПОРТ = ЖИТТЯ

Скільки себе пам'ятає, завжди у русі. Раніше регулярно грав у теніс і захоплювався водними лижами. Останнім часом віддає перевагу плаванню. Саме активний спосіб життя вчений вважає запорукою свого довголіття (а цього року йому виповниться 100 літ!). Він з іронією ставиться до того, що йому в столиці прижиттєво встановили бюст. Але такою у 1980-х роках була вимога постанови уряду країни: споруджувати погруддя на батьківщині кожного двічі Героя соціалістичної праці, яким і був уже на той час Борис Євгенович. «Слава Богу, що це не пам'ятник, а бюст», — жартує він у свої майже 100.

НА ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

У лікарки Любові Малої (зліва) за плечима — сотні наукових праць і величезна медична практика, а у Катерини Гордейчук — тисячі літрів надосного молока.

Першими жінками із Золотими зірками були не політики і співачки, а лікарка та доярка

Чим же прославилися вони?

Інна ПІЛЮК

ВИНСЛА З ПОЛЯ БОЮ СОТНІ ПОРАНЕНИХ — А ПОТІМ ПОТРАПИЛА ДО СПИСКУ «2000 ВИДАТНИХ НАУКОВЦІВ ХХ СТОЛІТТЯ»

Доктор медичних наук, професор, талановитий кардіолог Любов Мала із Харківщини звання Героя України удостоїлася всього за 4 роки до смерті, майже у 90. Довголіття їй було дароване, вочевидь, за ту кількість врятованих життів, що має у своєму «професійному» арсеналі ця жінка.

20-річною вона потрапила на фронт. На той час уже мала медичну освіту і навіть невеличкий досвід роботи лікарем-терапевтом у селі Петровеньки на Луганщині. Працювати довелося заступником начальника з адміністративно-

ваги і в тодішньому політичному житті: вона була довіреною особою кандидата в Президенти України Леоніда Кучми. За іронією долі, нею вона стала якраз у той час, коли цей же Президент їй першій серед жінок присвоїв звання Героя України (1999 рік).

З 8-ГО КЛАСУ — НА ФЕРМІ, БО ВВАЖАЛА ПРАЦЮ ВЕЛИКИМ ДОСТОЇНСТВОМ

А наступна українська героїня Катерина Гордейчук на фоні нагороджених ректорів-директорів вирізнялася своєю професією. Адже працювала дояркою в одному з колгоспів Сімферопольського району Криму. Вона була другим представником аграрної сфери, кого удостоїли такого звання («випередив» її голова колгоспу з Полтавщини). Яким чином жінка потрапила до списку потенційних орденоносців 1999 року, достеменно не відомо. Скромне формулювання «за досягнення найвищих у регіоні показників із надоїв молока, багатолітню сумлінну працю в сільському господарстві» не дає змоги дізнатися повну передісторію нагороди. Відомо тільки, що дояркою вона працювала з 8-го класу і входила до так званого «клубу п'ятитисячників», тобто тих, хто надоював у рік більш як по 5 000 літрів молока від однієї корови. Зараз жінка на пенсії, живе в Криму. Про нагороду згадує з надзвичайною шаною: «Ми багато працювали, бо вважали труд обов'язком, навіть великим достоїнством. Прикро, що зараз ставлення до роботи змінилося, люди стали лінивими та безвідповідальними».

Через два роки компанію їй склала оператор машинного доїння із Сумщини. Більше представниць робітничих професій серед 33 нагороджених жінок, на жаль, немає. На зміну їм прийшли спортсменки, артисти, співачки та керівники підприємств. Наразі замикає ряд жінок-героїнь народний депутат Надія Савченко, яка перебуває за ґратами через звинувачення в організації терористичного акту на перших осіб держави.

Наразі замикає ряд жінок-героїнь народний депутат Надія Савченко, яка перебуває за ґратами через звинувачення в організації терористичного акту на перших осіб держави.

медичної роботи евакогоспітально, заступником начальника лікувального відділу Харківського військового округу. Під час війни дивом вдалося вижити самій і допомогти сотням пораниених. Набутий досвід став запорукою успішного подальшого навчання у Харківському медичному інституті. Згодом були численні дисертації, звання кандидата медичних наук, професора, члена Академії наук України. Їм'я Любові Малої входить до видання «2000 видатних науковців ХХ століття», яке підготували у Кембриджі. Вона є автором 26 монографій і понад 500 наукових робіт, власником аж 21 патенту на винаходи!

Авторитет жінки у професійній сфері несподівано додав їй

Інна ПІЛЮК

ДИПЛОМ ВРУЧАЛИ ПІД ВИБУХАМИ

У школі хлопець не подавав особливих надій і якось отримав за одну чверть аж 9 двійок! Усе змінило навчання в Київській політехніці на спеціальності «інженер-електрик». Вибір професії якнайточніше збігся з інтересами абітурієнта — й ось результат! Захист кандидатської та докторської дисертацій, більше тисячі наукових публікацій, авторство у понад чотирьох сотнях винаходів! Щоправда, червоного диплома випускник не одержав: на іспиті з філософії (про марксизм-ленінізм) студент отримав «незадовільно». Пізніше пересклав його на «добре». Вручення документів про здобуття вищої освіти його курсу припало на перший день війни — 22 червня 1941 року: «Ми йшли отримувати свої дипломи, а в цей час місто бомбили, і нам доводилося перебікувати ворожі нальоти, ховаючись у підворітках будинків, бо більш надійних укриттів не бачили. Поруч розташовувався авіазавод, який і був мішенню бомбардувань».

● «НАШІ ЛЮДИ В ГОЛЛІВУДІ»

На заклик «Подаруйте печінку!» відгукнулось дві тисячі донорів

Закінчення.
Початок на с. 1

Василь УЛІЦЬКИЙ

Тато Євгена був лікарем, і коли хлопець помітив, як багато часу батько витрачає на читання різноманітних величезних інструкцій до ліків, то самостійно склав довідник із коротким зручним описом медикаментів, який швидко розмели з книжкових полиць. Це був перший вдалий досвід у бізнесі. Але теперішні статки Євгенові Мельнику принесли не довідники, а самі ліки, — він знайшов себе у фармацевтичному бізнесі. Причому, як дехто вважає, діяв там на межі дозволеного. Наприклад, його фірма «Біоваль корпорейшн» купувала в конкурентів дозвіл на виготовлення якихось ліків, удосконалювала їх і продавала під новою назвою як власні. Або оцініть такий хід Мельника. Стандартні ліки від депресії треба було приймати тричі на день. А в його лабораторіях розробили препарат «Wellbutrin», який достатньо було пити лише раз на добу. Ясно, що їх почали роз-

«Мабуть, закономірно, що слабкість Юджина Мельника — саме коні, адже має він українське коріння, а що то за козак без люльки і коня?» — кажуть про нього в українській діаспорі.

купувати, як колись його лікарський довідник. Тож коли в 1996 році прибутки корпорації Юджина Мельника становили близько 19 мільйонів доларів, то вже у 2006-му — близько мільярда. Не дивно, що ділова преса називала українця «літаком-винищувачем на просторах фармацевтичного бізнесу». Словом, як кажуть про таких приро-

Фото championat.com.

Хтось каже, що українці на Заході можуть тільки унітази мити? По-перше, ми не цураємось ніякої роботи. По-друге, нате вам Мельника-мільярдера.

джених підприємців, як Мельник, «вродися і вдайся». Причому він, уявіть, навіть не має вищої освіти. Пішов вивчати економіку в університеті рідного Торонто, але через два роки студіювання зрозумів, що замість слухати нудних професорів, краще перевірити якусь справу так, як сам собі це уявляє. І йому вдалось!

ЧЕРВОНЕ І ЧОРНЕ В ЖИТТІ МЕЛЬНИКА

Та якби Євген Мельник був просто багатцем, то навряд чи став би таким відомим і навряд чи ви читали б про нього сьогодні. У житті він має багато інших і досягнень, і провалів, про які говорить уся Канада. І більшість із них пов'язана зі спортом, точніше, спортом номер один у цій країні — хокеєм.

У 2003 році збанкрутувала хокейна команда «Оттава Сенаторс». «Але як столиця може залишитись без великого хокею? Цей клуб ще може принести і славу, і гроші». Десь так, певно, думали Євген Мельник і ще якийсь мільярдер із Нью-Йорка, між якими і розгорнулася боротьба за команду. Преса з інтересом стежила за сутичкою пестовосумів, у якій зрештою пе-

Фото style.rbc.ua.

Мало хто на планеті краще, ніж Євген-Юджин розбирається у грошах, конях та хокеї.

Фото NHL.com.

стала донором, не просто побажала залишатись інкогніто, а й... відмовилась від оплати. Так принаймні було оголошено.

Та недаремно серед кольорів «Оттава Сенаторс» є і червоний, і чорний. Як відомо, «червоний — то любов», але в житті Юджина Мельника настав час чорного — журби. В останні роки справи у клубі пішли погано. Як це буває, коли власник бачить, що менеджери та тренери не справляються, він сам починає «вручну» керувати клубом. А це часто-густо ще більше заганає ситуацію в клубі. Приблизно щось таке й відбувається зараз в «Оттаві Сенаторс». До всього Мельник ще й мав небережність натякнути, що може перебраться із командою в інше

Ділова преса називала українця «літаком-винищувачем на просторах фармацевтичного бізнесу».

місто. Такі слова, природно, частина уболівальників сприйняла як зраду. Тож їхня реакція на ситуацію навколо клубу була однозначною: навесні цього року в місті з'явились 4 бігборди із закликом «Мельник! На вихід!».

ЯКИЙ КОЗАК НЕ ЛЮБИТЬ КОНЕЙ?

Чим закінчиться ця «голлівудська» хокейна історія Євгена Мельника, покаже час. А ми повернемося до справ українських. Бо Євген не просто має українське ім'я, він часто казав, що відчуває до України велику любов та відданість. І доводив це справами. Мельник не раз бував на батьківщині своїх батьків із благодійною місією. Мільярдер також організовує в нашій країні табори відпочинку та регулярно постачає в сиротинці необхідні ліки та вітаміни.

Крім цього, Євген Мельник є одним із керівників некомерційної організації «Єдині з Україною». Напередодні Чемпіонату світу з футболу-2018 у Російській Федерації він разом з однодумцями виступив із закликом до спонсорів Чемпіонату відмовитись від його підтримки, оскільки загарбницька Росія не заслуговує приймати ці змагання. Хоч до заклику не дослухались, акція наробила багато галасу в канадській пресі. Тим паче Євген слів не добирав — і порівнював Путіна з Гітлером.

...Зараз Євген-Юджин Мельник розлучений, після шлюбу з Лаурою в нього є дві доньки — Анна та Олівія. Полюбляє проводити час у своєму маєтку на Барбадосі, що в Карибському морі. А також навідується в американську Флориду, там у нього велика конюшня — одна з найкращих у світі. У 1998 році його жеребець Арчерс Бей виграв найпрестижнішу гонку Канади. «Мабуть, закономірно, що слабкість Юджина Мельника — саме коні, адже має він українське коріння, а що то за козак без люльки і коня?», — каже про нього в українській діаспорі...

Наразі наш козак на певному життєвому роздоріжжі. Куди ж то на цей раз занесуть його коні?

«Цікава газета на вихідні»

Нас можна передплатити у будь-якому поштовому відділенні України

Вартість передплати:

- ☒ 1 місяць — 14 грн 97 коп.
- ☒ 3 місяці — 44 грн 91 коп.
- ☒ 4 місяці — 59 грн 88 коп.

Цікава — до кави!

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 60307

● СВІТОВЕ ІМ'Я

Росіянин, якого назвали «більшим українцем» за Бандеру

Мова про геніального кардіохірурга Миколу Амосова (на фото). За результатами голосування на одному з телевізійних каналів у рамках проекту «Великі українці» він зайняв друге місце після Ярослава Мудрого. Втім, як би хто не ставився до подібних рейтингів, згадуючи талановитого лікаря, академіка, філософа, письменника, батька біокібернетики, ми розуміємо, що це була справді непересічна особистість. І хоча народився він у російському селі на Вологодщині, але все життя самовіддано працював на благо і на славу України

Оксана КРАВЧЕНКО

ЗРОБИТИ ВІНАХІД ДОПОМОГЛА... НЕЙЛОНОВА СОРОЧКА

Микола Амосов одним із перших у Радянському Союзі почав проводити операції на серці і вперше у світі розробив протез клапанів, на яких не утворювалися тромби. Мав дві освіти — медичну та інженерну — і блискуче застосовував це у своїй роботі. Вчений спроектував апарат штучного кровообігу, на який звернув увагу, перебуваючи у Мексиці на конгресі хірургів. За три роки Амосову вдалося відтворити винахід. І це при тому, що розробки проводились без необхідних матеріалів. Допомогала винахідливість.

Так, відомо, що для перших серцевих клапанів він використав клаптики нейлонової сорочки, яку привіз із закордонного відрядження. А було це у 1963 році після поїздки у США.

«Основні вроджені вади у дітей, котрим більше шести років, ми вже оперували, а з набутими вадами серця був повний провал. Коли в стулках суцільний кальцій, потрібні штучні клапани. Що робити? Американських стулок у мене немає і не буде, імпорту закритий для радянських хірургів. Хворі приречені на смерть протягом 2–5 років. Це виправдовує ризик втручання», — згадував кардіохірург.

Для стулок Микола Михайлович запропонував ... нейлон із сорочки. Спочатку почали «штопати» ним отвори у перегородках серця у діточок. Потім створили конструкцію: каркас із нержавіючої сталі і на ньому пришиті стулки з нейлону. За півроку він поставив нові клапани сімнадцяти хворим. Згодом, враховуючи недоліки і помилки, ця технологія була вдосконалена. І сьогодні «завдяки сорочці» операції з використанням штучного клапана стали буденністю.

«ПРОШУ ПОДАРУНКІВ НЕ ДАВАТИ...»

Академік провів понад 6 тисяч операцій, а через створений ним Інститут серцево-судинної хірургії пройшло за час його керівництва майже 80 тисяч пацієнтів. Але тільки у 50 років знаменитий кардіохірург отримав нормальну квартиру з окремим туалетом і ванною. А коли мав під 80, то зі свого замиського будинку, в якому мешкав із квітня по жовтень, академік принципово добирався до Києва на роботу за 50 кілометрів не службовою машиною, а електричкою.

«Усі мої предки були селянами, крім матері. Вона працювала акушеркою в селі. Жили ми вкрай скромно, мама не брала подарунків від пацієнтів. Так вона і залишилася для мене прикладом на все життя. Бабуся навчила молитися, сільське господарство — працювати, а самотність — читати книги...» — згадував Амосов у своєму щоденнику. Розповідають, що в його інституті на видному місці висіла табличка з написом: «Прошу персоналу

подарунків не давати, окрім квітів». Та й сам учений на схилі літ, підсумовуючи прожиті літа, писав: «Працював чесно. Не брав грошей. Звісно, у мене були помилки, іноді вони закінчувалися смертю хворих, але ніколи не були наслідком легковажності чи недбалості. Хірургія була моїм стражданням і щастям».

«РОСІЯ НІКОЛИ НЕ БУДЕ РОЗВИНЕНОЮ. ЦЕ НЕ ТОЙ НАРОД»

Ці слова належать росіянину Миколі Амосову, який був не просто видатним кардіохірургом, а й філософом, мислителем. Він переймався труднощами становлення Української держави, роздумував над її майбутнім, щиро прагнучи бути корисним.

У серпні 2001 року вчений наголошував: «Будь-який союз України з Росією недоцільний і особливо вбивчий в еко-

Якщо ти неймовірно багатий та розумний, але тебе не люблять, — щастя у тебе не буде. Раджу: добре ставтеся до людей, які вас оточують.

номічному плані. Технологічно ми залишимося позаду всього світу. Нам треба включатися в світові ринки. Нам потрібні знання, щоб розвивати технології, які є на Заході, але ніяк не в Росії. Ось я, істинний росіянин, але вам кажу: нічого хорошого Україну не очікує, якщо вона піде в Росію». Розмірковуючи про те, як «конструювати суспільство», Микола Михайлович радив робити ставку на освіту і науку. «Є надія на розум. Якщо розвивати його освітою, то люди розрахують компроміси і знайдуть оптимум співіснування. Отже, справа наша не безнадійна. Розум допоможе. Тому потрібна наука — для правлячої еліти, а освіта — для всіх громадян», — це уривок зі статті Амосова «Про природу людини», написаної 1992 року.

Працівники Інституту серцево-судинної хірургії згадували, що Микола Михайлович був строгим, вимогливим, не терпів недбалства, але водночас завжди залишався простим, людяним. У підвищенні рівня моралі в суспільстві він вбачав вихід із глухого кута. Тож радив українцям: «Бути доброю людиною вигідніше, адже душевний комфорт залежить від того, як до тебе ставляться люди. Якщо ти неймовірно багатий та розумний, але тебе не люблять, — щастя у тебе не буде. Раджу: добре ставтеся до людей, які вас оточують. Приборкайте власний егоїзм.

фото uamedna.com

Якщо стане вищою мораль, заживемо краще...»

«БІЙТЕСЯ ПОТРАПИТИ В ПОЛОН ДО ЛІКАРІВ!»

До 80 років Микола Амосов не випускав із рук скальпеля. Щоб зберегти працездатність, розробив власну систему зміцнення здоров'я, так звану «систему обмежень і навантажень». Насамперед — це гімнастика. Кожну вправу він повторював не менше 100 разів. Своїми напрацюваннями академік ділився з людьми. Його книга «Роздуми про здоров'я» розійшлася колосальним тиражем — 7 мільйонів примірників.

НАСТАНОВИ ВЧЕНОГО ПРОСТІ Й ДОСТУПНІ:

● У більшості недуг винні не природа і не суспільство, а лише сама людина. Найчастіше вона хворіє від лінощів і жадібності, але іноді — від браку мудрості.

● Не покладайтеся на медицину. Вона непогано лікує багато недуг, але не може зробити людину здоровою... Понад те — бійтеся потрапити в полон до лікарів! Часом вони вигадують хвороби і видають векселі, які не можна оплатити.

● Щоб стати здоровим, потрібні власні зусилля — постійні і значні. Замінити їх нічим не можна.

● Для здоров'я однаково важливі чотири умови: фізичні навантаження, обмеження в харчуванні, загартування і вміння відпочивати. І п'ята умова — щасливе життя!

З віком у Миколу Амосова почало здавати серце. Його оперував Райнер Кьорфер із Дюссельдорфського університету. До речі, він приїжджав до Луцька, проводив майстер-класи для волинських кардіохірургів. І знаменитому колезі з України Кьорфер успішно замінив серцевий клапан. Микола Михайлович повернувся до Києва. Але, на жаль, через два місяці стався інфаркт, земна дорога видатного українця обірвалася у 89 років.

● ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ, ЩО...

Кориця знадобиться не тільки для яблучного пирога

Ця поширена ароматна спеція сприятливо впливає на організм, допомагає у профілактиці багатьох захворювань

Звичайно, йдеться про натуральну корицю, бажано цейлонську. Дешевий китайський порошок має високий вміст кумарину, що може спричинити негативний вплив на печінку. Отож, від яких недуг захищає якісна приправа.

1. Онкопатологія. Кориця є важливим джерелом циннамальдегіду — органічної сполуки, що важливо у випадку колоректального раку.

2. Зараження, інфіковані рани. Комбінація ефірної олії кориці та перцевої м'яти визнана ефективною проти мікроорганізмів, стійких до антибіотиків.

3. Порушення когнітивних функцій — це зниження пам'яті, працездатності, здатності до навчання. Дрібка спеції до кави чи чаю допоможе мозку збадьоритися.

Вживання цієї приправи прискорює обмін речовин. Можна додавати її у страви чи напої замість цукру.

4. Хвороба Альцгеймера — ураження нервової системи, найхарактерніше для людей похилого віку. Дослідження засвідчили, що кориця запобігає утворенню амілоїдних бляшок, які призводять до розвитку втрати пам'яті.

5. Надмірна вага. Вживання приправи прискорює обмін речовин. Можна додавати її у страви чи напої замість цукру.

6. Цукровий діабет 2-го типу. Введення спеції в щоденний раціон протягом трьох місяців знижувало рівень глюкози і тригліцеридів у крові.

7. Хвороба Паркінсона — прогресивний розлад нервової системи, для якого характерні тремор, труднощі при ходьбі та інших рухах. «Підгодовування» мишей корицею показало, що вона уповільнює розвиток хвороби.

8. Бактеріальні та грибкові інфекції. Циннамальдегід як основний компонент приправи ефективно бореться з бактеріями, а також допомагає зменшити ризик карієсу та неприємний запах у роті.

9. Запалення. Завдяки своїм протизапальним властивостям спеція сповільнює розповсюдження інфекції.

фото harchi.info

Кілька порад, як зберегти засмагу

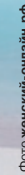
Щодня випивайте склянку морквяного соку, їжте абрикоси, персики. У печінці, кашах, молочних продуктах, яйцях, помідорах, шпинаті міститься вітамін А, необхідний для шкіри. Також включіть у свій раціон рибу: сардини, сьомгу, макрель, тунець.

Спринтимуть збереженню засмаги також спеціальні маски. Приміром для томатної знадобиться 1 помідор, 2 ст. л. сиру, 1 ч. л. оливкової олії. Помідор очистіть від шкірки, розімніть, додайте сир та олію, все ретельно перемішайте. Нанесіть на шкіру обличчя й ділянку декольте, потримайте 20 хвилин, потім змийте.

Аби гарна засмага трималася якнайдовше, не забувайте про зволоження шкіри. Щоразу після душу змачуйте тіло молочком, а обличчя – кремом. Бажано, щоб зволожувальні засоби містили гліцерин, вітамін Е, олії авокадо, виноградних кісточок, каріте або маслинову – вони захищають шкіру від пересушування. Якщо ж ви не довіряєте фабричним засобам, використовуйте просто олію виноградних кісточок або оливкову.

Допоможе і правильне харчування.

Якщо ж ви не довіряєте фабричним засобам, використовуйте просто олію виноградних кісточок або оливок.

**«Веселе літо відцвіта... Згадаєм
залюбки шкільні діла, знайомий
клас, і зошити, й книжки...»**

Ці віршовані рядки Наталі Забіли з дитинства знайомі багатьом нашим читачам. Невдовзі й справді дзвоник покличе на уроки нинішніх школярів, тож саме час подбати і про форму, і про зошити й підручники. А ще – про красиві закладки до них. Такі аксесуари без проблем можуть виготовити власноруч навіть діти, обравши варіант собі до вподоби, або ж разом із батьками. Ми ж пропонуємо декілька візерунків, які згодяться для оздоблення закладок вишивкою. Нехай ваші книжки служать довго!

«Сніг» на плечах загрожує втратою волосся

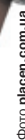
10 ст. л. листя кропиви (згодиться і свіже, і сухе),
залийте 1,5 літрами води, доведіть до кипіння, після
чого зменшіть вогонь до мінімуму. Кип'ятіть доти,
поки випарується приблизно третина води.

Відвар ретельно процідіть, щоб потім не вичісувати листя. Опілісуйте ним волосся після кожного миття голови. Дуже швидко лупа почне зникати. Та й стан волосся вас, напевно, порадує. Не готуйте відвар про запас, оскільки через деякий час він втрачає більше половини своїх цілющих властивостей.

У скарбниці наших бабусь є чудовий спосіб позбавитись лупи вдома за допомогою кислого молока. Нанесіть 200 мл напую на сухе волосся, втирайте в шкіру голови. Потім обмотайте голову поліетиленовою плівкою та рушником. Маска повинна бути на волоссі не менш 30 хвилин, після чого змийте її прохолодною водою. Дві-три процедури — і лупа почне відступати. Схема курсу лікування така: три маски на тиждень протягом місяця. Після цього ваша проблема зникне.

Це найпростіший ефективний засіб. Покладіть у каструлю

Небезпека в тому, що якщо не звертати на лупу уваги і нічого не робити, то рано чи пізно волосся почне рідшати, а стан шкіри голови погіршиться.

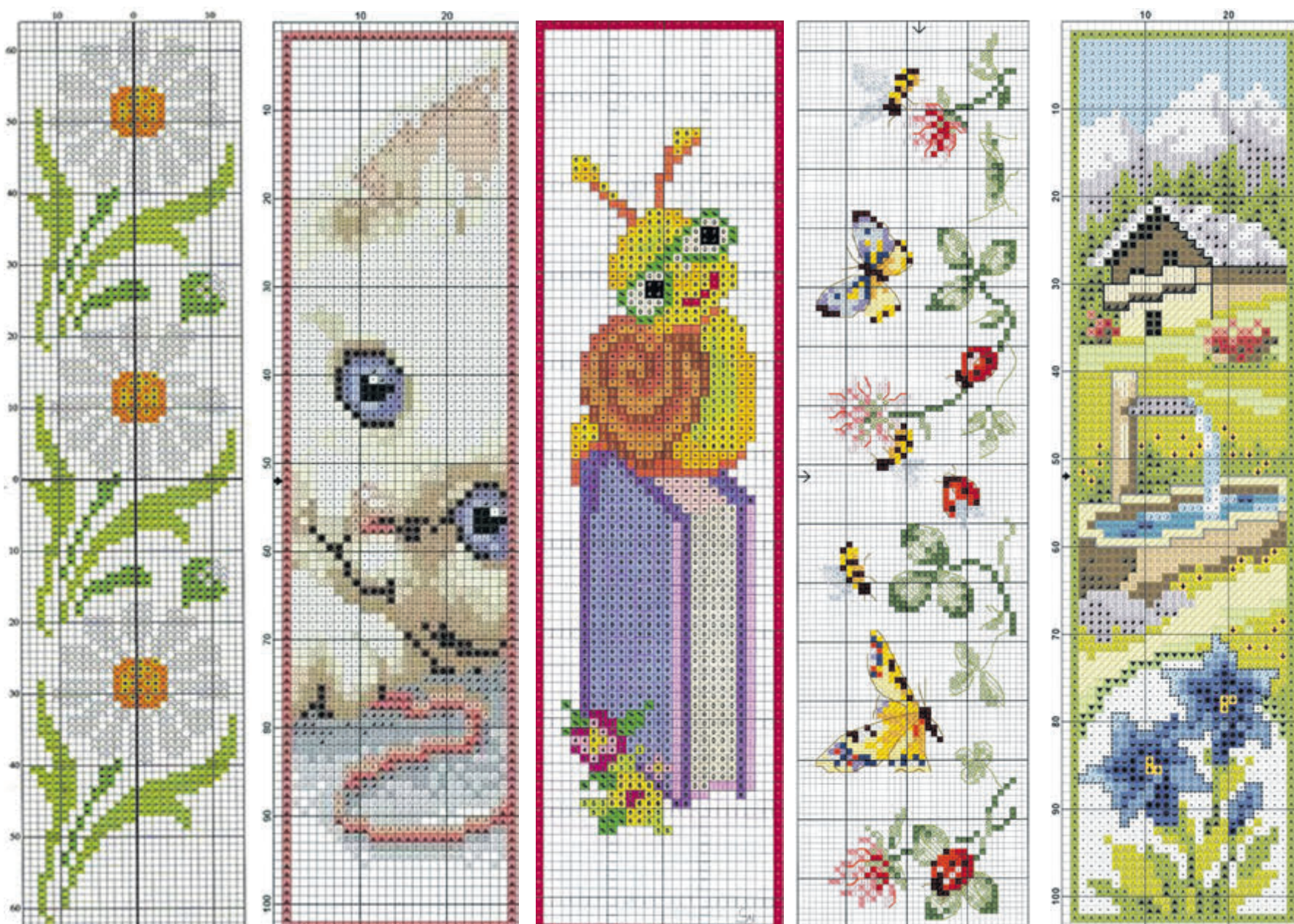
Сумочка на все життя?

усього дві: чорну і будь-яку іншу. Найкраще — з поєднанням кількох відтінків.

Жінки завжди шукають якісний виріб, але іноді, як мовиться, проколюються. Щоб не потрапити в халепу, зверніть увагу на шви. Якщо вони рівні й прострочені міцними нитками, то витримають будь-які серйозні навантаження. Не забудьте перевірити підкладку. Найкраще для неї підходять легкі й міцні синтетичні тканини: капрон та нейлон, а з натуральних — шовк. Щодо фурнітури, то всі застібки та кріплення ручок мають бути металевими. У фірмових виробрах ручки прикріплені не до сумки, а через спеціальне кільце. Добре, щоб воно було не надто великим, а ремінець — достатньо широким.

Справжню шкіряну сумочку ви легко розпізнаєте за приштою до неї шкіряною бірочкою. Якщо ж її немає, то не поспішайте купувати. Основа з тканини або кілька ниточок, що визирають з-під начебто шкіри, теж повинні насторожити — перед вами товар із заміниника.

У фірмових виробках ручки прикріплені не до сумки, а через спеціальне кільце.

● СІМ «Я»

Навчитися бути щасливим

«Я дуже люблю свого тата, але не кажіть мамі. Це її дуже засмутить. Нехай думає, що мені він не подобається, як і їй», — ділилася дівчинка із психотерапевтом. На прийом її привела мама — скаржилася, що дитина стала одночасно агресивною і плаксивою. Це одна з анонімних історій, посилаючись на які, психотерапевт у «Фейсбуці» звернулася до батьків із проханням не маніпулювати дітьми в міжусобиці

Оксана КОВАЛЕНКО,
мама

Діти часто беруть на себе провину за те, що мама з татом сваряться. З усіх сил стараються догодити обом, аби повернути спільне життя в добре русло. Якщо не вдається — вони дуже страждають і завдають собі моральних травм, адже ще не вміють займатися самоаналізом і самотерапією. У них ще слабка нервова система, бо вони — Діти. Але коли виростуть — сімейні травми принесуть у власну сім'ю, певна річ, невідомо. Страждатимуть і їхні дівчатка та хлопчики...

Слова фахівця з психотерапії спонукають мене поміркувати про потребу регулярно наводити лад на полицях сімейних стосунків. Чомусь так є, що одна з основних складових дитячого щастя — гармонійні взаємини в сім'ї. А що відчуває дитина, коли тато і мама час від часу «пускаються берега» у сварках? Певно, кожен із нас має знайомих, для яких нормою є з'ясування стосунків із лайкою, з приниженням одне одного, зі згадуванням усіх попередніх огріхів, що тільки погіршують ситуацію. І це все влітає у вуха хлопчика чи дівчинки та лягає на душу незабутнім вантажем. Певно, без з'ясування стосунків майже не буває: кожна людина має свої «таракани», що здатні приголомшити ближніх навіть через десятиліття спільного життя, а якщо вони вилазять, коли в чоловіка чи дружини і без того неприємності? Десь читала, що батькам у якійсь країні проводять семінари про те, як ростити дітей. Щось у цьому є: принаймні на нашу Школу батьківства для мам і тат, які чекають немовля, ще ніхто не скаржився. А коли дитинці 3, 10, якщо вона — підліток, то хіба не треба спеціальних знань? (Інформація від учителів на батьківських зборах не враховується, бо куца.) А якщо дорослий поводить себе, як дитина, — як він виховуватиме свою? От і виходить, що без самоаналізу та погляду в середину себе, опинишся у глухому куті.

Дуже мене здивувала розповідь психотерапевта, як вчити дітей самовладданню. Мовляв, як відчуваєш, що хтось так роздратував тебе, що всередині здійсмаєть-

ся буря, гарячіють руки, шия, щоки чи, навпаки, усе німіє — влови цей момент, зрозумій, що то воно, і роби щось, що тобі допомагає зупинити хвилю гніву (кудись відійди, попиј води...). Розповіла корисну інформацію своїм дітям, але з часом оцінила, як важко гамувати емоційну бурю, бо ж «вловити момент», якось часточку секунди — це справжнє мистецтво. Та як добре вчитись «не психувати» — дітям зовсім не потрібні наші спалахи — ані спрямовані на їхніх тата чи маму, ані на них особисто: вони їх не навчають, а лиш обпікають. Видається, що щасливість дітей ми будемо поклітинно, і це вдається тим ліпше, чим ліпше ми вміємо бути щасливі самі.

Студенткою приказку «Кожен сам коваль свого щастя» я розуміла як вимогу сумлінно вчитись і працювати. Це уже час підправив рецепт доброго самовідчуття на щодень: праця над душею обов'язкова. Тепер можна зустріти безліч рекомендацій на кшталт «5 порад, як жити щасливо», «8 порад для психічного здоров'я», а ще листи бабусь донькам, татусів дітям — усі вони про справжні та вторинні цінності.

«Якщо я маю вибір витирати пил чи споглядати захід сонця із чашечкою чаю, я без роздумів відкладаю убик ганчірку. Яка я була нерозумна раніше, коли бігала, зашпорюючись між різними роботами, і не помічала, який чудовий навколо мене світ», — це рядок одного з таких листів. Я б ще додала з «нашого, городнього»: картопля в зіллі менше «страждає», аніж дитина, яка цілий день просить піти з нею до річки, а мама відказує, що і без річки падає з ніг. Упевнена, люди, які свідомо підживлюють себе усім добрим, що пропонує життя, навчаються «прискати в собі нерви» і з дітьми поводитимуться мудро (не дозволятимуть собі маніпулювати ними у стосунках зі своєю парою, навіть якщо та пара з часу одруження змінилася до невпізнання). Упевнена, що батьки навіть у найскрутніші для себе часи мусять з усіх сил створювати для дітей кокон безумовної любові.

Маєте якісь думки з цього чи іншого приводу, не сумнівайтеся — діліться, скориставшись поштою, електронною газетою чи моєю (okovalenko74@gmail.com)

Упевнена, що батьки навіть у найскрутніші для себе часи мусять з усіх сил створювати для дітей кокон безумовної любові.

Фото Youtube.com.

● КЛУБ МАНДРІВНИКІВ

Життя Миколи Миклухо-Маклая — приклад жертвності заради науки.

Наша «людина з Місяця»

Коли говоримо про Україну, мандри та науку, згадуємо Миколу Миклухо-Маклая (1846–1888). Але нічого більше про цю особу сказати не можемо. Тим часом за своє коротке життя він встиг написати близько 160 наукових творів та здобути світову славу етнографа й антрополога з кумедним для українського вуха прізвиськом

Олександр ДУРМАНЕНКО

Народився майбутній мандрівник 17 липня 1846 року в селі Язикове Новгородської губернії в родині, корені якої тягнуться від козака Грицька Миклуха. Друга частина прізвища, за переказами, мала аж шотландське походження! Завзятий Грицько, воюючи під прапорами Богдана Хмельницького, нібито колись взяв у полон польського лицаря Мікаеля Мак-Лая (що він робив серед поляків — невідомо). Той прижився у родині, а згодом, одружуючись із сестрою Гриця, був змушений прийняти православія. Так і додався до Миклуха ще й Маклай. Батько нашого героя керував будівництвом однієї із ділянок Петербурзько-Московської залізниці, тому сім'я й опинилася так далеко від України.

Після закінчення школи Микола стає студентом Петербурзького університету. Згодом продовжує здобувати освіту в Гайдельберзькому університеті (найстарішому в Німеччині), де його вчителем стає знаний медик, біолог та філософ Ернст Геккель. Якось у неділю Микола одягнув вимашену в крові сорочку та ліг біля дороги, що вела до церкви. Народ, який йшов на урочисте богослужіння, бачачи скривавленого чоловіка, лише відводив очі та прискорював крок. Так він довів, що навіть серед університетського міста в одній із найрозвиненіших європейських країн людина може півгодини стікати кров'ю, перш ніж хтось запропонує допомогу.

Уже в той час юнак починає проявляти інтерес до антропологічних досліджень. Тоді у Європі набула популярності теорія про «проміжну ланку» між твариною та людиною, з якої нібито взяли початок усі раси. Молодий учений приймає рішення знайти цю «першоістоту» в найвіддаленіших кутках Землі. Існувала дум-

ка, що найдалі від змішування рас і народів були папуаси північно-східного берега Нової Гвінеї. Вони ніколи не бачили білих людей і навіть не чули про їхнє існування. Корінні жителі Нової Гвінеї рідко мандрували далі сусіднього села, а свій острів і невеликі остров-

Маклай зробив висновок: «... розміри черепа є важливою, але не вирішальною ознакою для розрізнення людських рас».

ці в межах видимості вважали єдиною сушею посеред безмежного океану. Тому білих людей вони всерйоз сприйняли за інопланетян: Миклухо-Маклая тубільці назвали «людиною з Місяця», англійців — «вихідцями з Венери», а німців — «прибульцями із зірок».

Микола Миклухо-Маклай звернувся до Російського географічного товариства про виділення грошей на мандрівку. Однак їх не вистачає, і матір дослідника змушена продати цінні папери та заставити сімейне майно. Після виснажливого багатоденного плавання корвет «Витязь» нарешті кинув якорь біля берегів Нової Гвінеї, в затоці Астролябії. Місце обрав сам Миклухо-Маклай.

Спочатку папуаси вороже поставилися до мандрівника. Як згадував, вони постійно вказували на океан, рішуче вимагаючи повернутися туди, звідкіля прийшов. Майже щоденно в бік Маклая летіли стріли — так тубільці забавлялися. У відповідь, Микола Миколайович, зібравшись із духом, беззбройним прийшов у селище і влігся спати просто посеред вулиці. Хтось почав

штурхати його списом, але він у відповідь так емоційно промовив декілька «міцних» слів, що папуаси відсахнулися. Цілком можливо, що вони сприйняли лайку за якусь страшне прокляття. Аби підсилити містичний страх і остаточно себе убезпечити, Маклай одного разу на очах у гостей підлив у блюдце зі спиртом воду і підпалив суміш. Тубільці повірили, що перед ними великий чаклун, який може запалити море. Відтоді Микола Миколайович міг вільно пересуватися Новою Гвінеєю.

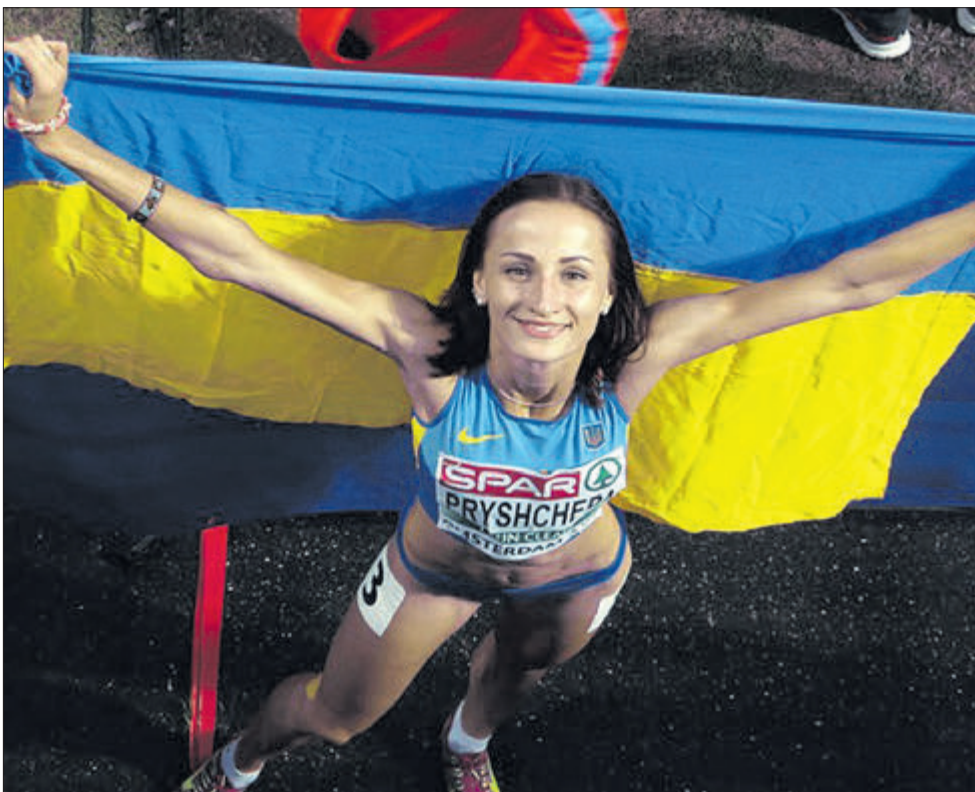
Зібраний етнографічний матеріал був унікальним і зробив справжню революцію в антропології та етнографії. Адже до Миклухо-Маклая жоден науковець не мав можливості — у буквальному сенсі слова — побувати в кам'яній добі людства. Не забував він і про расову теорію. Однак отримані результати обстеження аборигенів її повністю перекреслили. Маклай зробив висновок: «... розміри черепа є важливою, але не вирішальною ознакою для розрізнення людських рас». Адже навіть серед чистокровних папуасів траплялися особи, які, за антропологічними характеристиками, могли б бути стовідсотковими німцями. Не було знайдено й тієї «проміжної ланки» еволюції, заради якої дослідник вирушив світ за очі.

Загалом мандрівник шість разів припливав на Нову Гвінею, з них тричі довго жив на Березі Маклая. Побував на островах Меланезії, Мікронезії, Полінезії, Філіппінах, в Австралії. Але важкі мандрівки та численні хвороби не пройшли безслідно — учений прожив лише 42 роки. До останніх днів, страждаючи від лихоманки, він працював над щоденником, який став підсумком його наукової діяльності. Книга, що була справою життя Миклухо-Маклая, побачила світ через 35 літ.

Вдячні нащадки не забули про великого мандрівника. У 1996 році ЮНЕСКО оголосило його «Громадянином світу». День народження науковця — 17 липня — професійне свято етнографів. Іменем Миклухо-Маклая названо затоку Південного океану біля берегів Антарктиди і, звичайно, берег, звідки й почалася мандрівка, довжиною у життя.

Фото Youtube.com.

● ЗНАЙ НАШИХ!

Своїм благородним вчинком Наталія Прищепка перемогла ще задовго до фіналу.

Королева Європи з України вразила не тільки швидкістю, а й шляхетністю

10 серпня у Берліні рівнянка Наталія Прищепка виграла фінальний забіг на дистанції 800 метрів і стала чемпіонкою Старого континенту. Хоча ні — не так! Вона захистила титул, здобутий два роки тому в Амстердамі, ставши дворазовою чемпіонкою Європи! І ці висоти підкорилися дівчині, яка 11 вересня святкуватиме лише своє 24-річчя!

Сергій ХОМІНСЬКИЙ

Якщо в Амстердамі перемога Наталії стала практично сенсацією, то в Берліні чинна чемпіонка, зрозуміло, вже розглядалася як одна з фавориток. На повторення успіху сподівалися тренери, вболівальники та й наше спортивне чиновництво. Тим часом суперниці, вже добре знаючи, з ким мають справу, готували нашій Наталці свої «сюрпризи»... Приміром, у фінальному забігу їй знову довелося «вибиратися» з такої собі «коробочки»!

Щоправда, про рівнянку Прищепу легкоатлетично-спортивний світ (і не тільки!) цього разу активно «заговорив» задовго до фіналу. На фінішній прямій кваліфіка-

До амстердамського «золота» наша землячка додала ще й берлінське.

крема у соцмережах) оцінили навіть люди, які не надто цікавляться легкою атлетикою! Дехто навіть не стримував сліз від такого людського вчинку...

До речі, невгамовна Наталка після другого поспіль триумфу на ЧЕ — замість податися нарешті кудись на відпочинок — майже відразу гайнула до польського Щецина, на Меморіал Веслава Маняка-2018 (турнір пам'яті легендарного польського спринтера 1960-х років, який, до речі, народився у передвоєнному Львові). Звідтіля вона також привезла «золото» до рідного Рівного, де чемпіонка мусить займатися на напівзруйнованому стадіоні «Авангард», який обіцяють от-от закрити. І тоді Наталії доведеться переїжджати тренуватися до іншого міста...

Не забуваймо, що до наступного Чемпіонату світу з легкої атлетики лишається трохи більше року (пройде у вересні—жовтні 2019-го у катарській Досі). Головною відмінністю «світових» забігів на 800-метрівці від «європейських» є присутність атлетичних (іноді навіть аж надто атлетичних, як для жінок!) африканських спортсменок, боротися з якими тендітним європейкам вкрай непросто. Але хто сказав, що дворазовий чемпіонці Європи Наталії Прищепі це не під силу?!

● НЕЙМОВІРНА ІСТОРІЯ

«Я буду вашим ангелом-охоронцем...»

Три Миколаї в долі Магди

Вона не розуміла, чому її речі перекочували зі спальні до вітальні. Усе було розкидане на дивані, стільцях

Закінчення. Початок на с. 16

Ольга ЧОРНА

Зайшла перечекати негоду в невеличкій церкву, що неподалік. Промовила молитву. Аж тепер зауважила: стоїть перед стареньким образом Миколая. Святий дивився добрим і співчутливим поглядом. І ніби про щось запитував.

— Святий Миколаю, — шепотіла перед іконою, — мені так тяжко. Самотньо. Прикро. Я почала відчувати ненависть до Павла і тієї жінки. А я ж не вмів ненавидіти...

Магда говорила про те, що в неї на душі. Миколай, здавалося, слухав...

Відтоді серце часто вело її до маленького храму. Молилася до образу і пошепки розмовляла зі святим...

...Тетяна, Магдина знайома, торгувала квітами на ринку, і жінка завжди, коли йшла мимо, заходила до неї. От і знову підійшла.

— Магдо, хочу покликати вас заміж. І перебирайтеся до мене, — запропонував Микола.

— Погляну на твою красу, а тоді піду купувати помідори, — усміхнулася.

— Як добре, що ти зайшла! Попильнууй тут кілька хвилин, а я збігаю до автобуса, сумку батькам передам. Купила дещо з продуктів. Цінники є — отже, можеш сміливо торгувати.

— Яка з мене продавчиня?

Дівчина шукала троянди кремового кольору. Але їх у великій вазі залишилося тільки дві. Підійшов чоловік. Почав розглядати квіти. Магда аж заклала. Незнайомець був схожим на її батька. Густе чорне волосся з сивиною, зачесане назад. Карі очі. Навіть у поставі якась подібність.

— Ба... бажаєте щось купити? — запитала, затаючись.

— Мабуть, оці дві троянди.

— Але ж...

— І ще дві білих. У покійної дружини нині день народження.

Він простягнув купюру. Магда знітилася. — Перепрошую, решти немає. Я не продавець. Вона пішла до автобуса. А мене попросила побути... Певно, йдїть до сусідів, вони продадуть вам квіти.

— Хто ж клієнтів до сусідів спроваджує? Я зачекаю.

Магда з цікавістю розглядала незнайомця. Буває ж така дивна схожість між

зовсім чужими людьми.

Прийшла Тетяна. І... остовпіла.

— Хто ви?.. — запитала в покупця.

— Я — Микола. Ми знайомі?

— Так... тобто ні. Ви дуже схожі на Магдиноного батька. Магда ось, перед вами. А її покійний батько... Господи, його також Миколою звали...

— То я пішла, Таню. Розрахуйся з чоловіком.

— Дякую, Магдо. Заходь.

— Магда... Гарне ім'я, — сказав незнайомець.

Він наздогнав жінку. Розговорилися. Він удівець. Вона розлучена. Його донька живе за кордоном із чоловіком-іноземцем та двома дітьми. Її сини також окремо, одружені. В одного донька підростає. У другого — син.

— Не хочеться старість на самоті зустрічати, — мовив новий знайомий.

— Не хочеться... — зітхнула у відповідь.

— А знаєте, якщо я схожий на вашого батька, то не відмовте мені в зустрічі. Сам не знаю, як так вийшло, що все вам розповів. Зазвичай не люблю «сповідатися» чужим людям. А тут...

...Друга зустріч, третя... Уже й рік збіг, відколи познайомилися. І в день цього «ювілею» Микола запропонував:

— Магдо, хочу покликати вас заміж. І перебирайтеся до мене. Я буду вашим ангелом-охоронцем.

— Так казав колись мій тато. Він також мій ангел-охоронець. Миколо, я вас зі своєю мамою познайомлю. Та й треба, аби благословила нас.

Старенька Марися не любила носити окулярів, хоч погано бачила. Чомусь вважала, що від них іще гірше очі болять. А тут через скельця пильно придивлялась до Магдиноного обранця.

— Боже праведний! Доню, та він на мого покійного Миколу подібний. І так само зветься.

Марися сперлась на одвірок, щось думала чи пригадувала.

— А танцювати вмієте? — запитала. — Бо мій покійний завжди мені на туфлях носки обдирав.

— Я також по ногах топчуся.

Марися усміхнулася...

...Магда з Миколою живуть у злагоді. Вона й далі часто заходить до маленької церкви. Помолитися і подякувати святому Миколою за поміч. Батькові Миколі — за те, що його добра душа веде її по життю. І чоловікові Миколі — за любов і пошанівок.

А ще Магда вірить у диво. Адже три Миколаї в її долі, три ангели-охоронці — зовсім не випадковість...

ТЕЛЕПРОГРАМА Кінозал

27 серпня — 2 вересня

1+1, ІНТЕР, ТРК «УКРАЇНА», СТБ, ІСТV,
НОВИЙ КАНАЛ, МЕГА, К-1, 2+2, ZIK

● ЗІРКА

«Свій остаточний вибір у мовному питанні я зробила після Іловайська»

43-річна акторка Ірма Вітовська принципово не бере участі в російськомовних проектах та закликає колег долучитися до цього. «Це мій фронт, на якому я буду стояти до кінця», — каже Ірма

Любов БАЗІВ,
chicagorazom.com

— Ви були послідовною поборницею мовних квот, я хотіла запитати, чи бачите вже результати?

— Я не бачу такого великого руху. Хоча щось запускається: там знявся серіал україномовний, на тому каналі щось зробили... Але наш глядач настільки відвик від такого формату, що йому вже дуже важко догодити.

І, звичайно, ті, хто пише сценарії та виконавці ролей повинні самі бути україномовними — для того, щоб створювати якісний контент. Не буду приховувати своєї рушійної сили в цьому питанні — я носій рідної мови, мій персонаж навіть мовчить нею — і це відчутно, камера все ловить. Як би ви не інтонували, як би не вдавали знання мови — все чутно. Вміння видавати фразу, насичувати її, вчасно видихати. Мова — то не просто вивчив

Фото mega-polls.in.ua

«Мій персонаж навіть мовчить українською».

Актори є голосом цієї держави, а її голос — український, тому це наш фронт.

текст і вийшов. На жаль, поки це не всі розуміють. Часто актор, який щойно втілював україномовний персонаж, переходить на російську, бо йому важко рухати свою думку українською —

а це видно на екрані — тоді зрозуміло, чому його герой напівмертвий або взагалі мертвий.

Мені легше. Я двомовна людина. Думаю і російською, і українською.

— Це дуже важливо, але деякі ваші колеги пропонують застосовувати «репресивні» методи, наприклад ввести мовну поліцію.

— Ну, то вже занадто. Але я свій остаточний вибір зробила після Іловайська. І поки

ця війна триває, для мене особисто неприйнятним є працювати в російськомовному сегменті, коли люди платять за Україну життям.

Серед тих хлопців, які воюють, дуже багато російськомовних, але я не думаю, що вони в перспективі не бачать нашу країну українською.

Актори є голосом цієї держави, а її голос — український, тому це наш фронт. Сказала колегам про свою позицію, хоча я нікого не звинувачую, бо розумію, що зараз важко знайти роботу, щоб протриматися і забезпечити дітей, хворих батьків, винаймати квартири. Вони ламаються і йдуть зніматися російською... До цих акторів я не можу сказати: «Ви всі проститутки», але мені це болить, тому що, по суті, тримати оборону в цей момент одиниць дуже важко. Якби 50–70 наших топових артистів відмовилися від таких зйомок, через півроку ми б побачили, як змінюється ця історія...

Я така нарвана, що можу в МакДональдсі працювати, от вам хрест. Тому й пішла робити свої театральні проекти через те, що зрозуміла: не нагнуся ніколи. Поки ця війна триватиме, я буду стояти на цьому, це мій фронт.

ПОНЕДІЛОК, 27 СЕРПНЯ

1+1	17:30, 22:00 Вікна-Новини	Фантастичні історії 20.45, 00.30 Речовий доказ 01.30
06:30, 07:10, 08:10, 09:10 «Сніданок з 1+1»	18:00 Т/с «Здамо будиночок біля моря»	Таємниці кримінального світу
07:00, 08:00, 09:00, 12:00, 16:45, 19:30 ТСН: «Телевізійна служба новин»	20:00, 22:45 Хата на тата 12+	
09:30 «Чотири весілля»	23:35 Один за всіх 16+	К-1
10:45, 12:20 «Одруження наосліп»		06:30 «TOP SHOP»
12:30, 14:10 «Міняю жінку»	ІСТV	07:40 «ТіВі Абетка»
15:45 «Сімейні мелодрами»	05:45, 19:20 Надзвичайні новини	07:50 «Чи знаєте ви, що...»
17:10 Т/с «Моє чуже життя»	06:35, 08:45, 12:45, 15:45, 18:45, 21:10 Факти	08:15 Т/с «Дикий ангел»
20:30, 21:30 Т/с «Школа. Недитячі ігри»	09:10 Спорт	09:10 «Орел і Решка. Шопінг»
22:45 «Танці з зірками»	09:15 Надзвичайні новини. Підсумки	12:00, 20:00 «Орел і Решка. Ювілейний 2»
ІНТЕР	10:15 Антисомбі. Дайджест	13:00, 21:00 «Орел і Решка. Рай та пекло 2»
06:00 Мультифільм	11:10, 13:20 Секретний фронт. Дайджест	14:00 «Орел і Решка. Навколосвітня подорож»
06:15, 22:40 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»	14:30, 16:20 Х/ф «ГАРЛІ ДЕВІДСОН ТА КОВБОЙ МАЛЬБОРО»	22:00 «Вірю не Вірю»
07:00, 08:00, 09:00, 12:00, 17:40 «Новини»	17:00 Х/ф «ПОЛІЦЕЙСЬКА АКАДЕМІЯ-7. МІСІЯ У МОСКВІ»	23:00 Х/ф «ВИПАДКОВИЙ ЧОЛОВІК»
07:10, 08:10, 09:20 «Ранок з Інтером»	20:20 Більше ніж правда	2+2
10:20 Х/ф «ЗА ДВОМА ЗАЙЦЯМИ»	21:30 Т/с «Нюхач»	06:00 Мультифільми
12:25 «Великий концерт «Україна від А до Я»	22:55 Скetch-шоу «На трьох» 16+	08:00 «Нове Шалене відео по-українськи»
16:10 «Чекай на мене. Україна»	23:55 Х/ф «СІЧНЕВА ЛЮДИНА»	10:10 Т/с «Команда»
18:00 Ток-шоу «Стосується кожного»	НОВИЙ КАНАЛ	14:05 Х/ф «КІБОРГИ»
19:00 Д/п «Програма, яка змінює життя»	06:49, 08:29 Kids Time	16:20 Х/ф «ЗАГНАНИЙ»
20:00 «Подорожці»	06:50 М/ф «Синбад: Легенда семи морів»	18:15 «Спецкор»
20:40 Т/с «Східні солодощі 2»	08:30 Х/ф «ПОГАНА КОМПАНІЯ»	18:50 «ДжеДА»
УКРАЇНА	10:50 Х/ф «БЕЗ ПОЧУТТІВ»	19:25, 20:35 Т/с «Опер за викликом-3»
06:30, 07:10, 08:15 Ранок з Україною	12:50 Х/ф «НІЧОГО ВТРАЧАТИ»	21:40 Т/с «Касл-6»
07:00, 08:00, 09:00, 15:00, 19:00, 23:00 Сьогодні	14:50 Х/ф «ІНФОГОЛІК»	23:25 Х/ф «ВУЛИЧНИЙ ВОЇН»
09:30 Зірковий шлях	16:40 Х/ф «ВІДПАДНИЙ ПРЕПОД»	ZIK
10:30 Реальна містика	19:00 Х/ф «ВІДПАДНИЙ ПРЕПОД 2»	07:00 Перші про головне. Ранок. Дайджест 07:15
12:30 Т/с «Черговий лікар-2»	21:20 Х/ф «ВІДПАДНИЙ ПРЕПОД 3»	Дитяча програма «Торбинка чарівника» 08:00, 09:00, 11:00 Перші про головне.
14:30, 15:30 Т/с «Жіночий лікар-3»	23:30 Х/ф «МЕХАНІК»	Ранок. Новини 08:15, 09:10
19:45 Ток-шоу «Говорить Україна»	МЕГА	Д/ф «Дзеркало історії» 09:55, 11:15, 16:10, 17:15, 18:10 Перші про головне.
21:00 Т/с «Затеменнення»	06:00 Бандитська Одеса	Коментарі 12:00 Доказ
23:30 Х/ф «ПОТРОШИТЕЛІ»	07:10, 14:10 Правда життя	13:00, 15:00 Перші про головне. День. Новини
СТБ	08:10 Дика природа Африки 09.15, 17.00	13:15 Перші про головне. День. Коментарі 15:15
06:25 МастерШеф 12+	09.15, 17.00 Шалена подорож 10.15	Між своїми 16:00 Перші про головне. День. Дайджест
11:10 Т/с «Анатомія Грей»	Наші 11.15 Скарб. UA	17:00, 19:00 Перші про головне. Вечір. Новини
13:00 Битва екстрасенсів 16+	12.15 Містична Україна	18:00 Перші про головне. Вечір. Дайджест 19:15
15:25 Містичні історії з Павлом Костіциним 16+	13.10 Скептик 15.05, 23.45 Великі танкові битви	VOX
	16.00, 21.50 Битва рибалок 17.50, 22.50 У пошуках інновацій 18.50	РОРU 20:00 HARD з Влащенко 21:00 Перші про головне. Підсумки 21:35

ВІВТОРОК, 28 СЕРПНЯ

1+1	09:30 Зірковий шлях	07:10 М/с «Том і Джеррі шоу»	2+2
06:30, 07:10, 08:10, 09:10 «Сніданок з 1+1»	10:30 Реальна містика	08:30 Половинки 16+	06:00 Мультифільми
07:00, 08:00, 09:00, 12:00, 16:45, 19:30 ТСН: «Телевізійна служба новин»	12:30 Т/с «Черговий лікар-2»	13:00 Т/с «Ми такі!»	08:00 «Облом. UA»
09:30 «Чотири весілля»	14:30, 15:30 Т/с «Жіночий лікар-3»	17:00 Заробітчани	09:35, 18:15 «Спецкор»
10:45, 12:20 «Одруження наосліп»	19:45 Ток-шоу «Говорить Україна»	18:00 Шоу Оля	10:15, 18:50 «ДжеДА»
12:30, 14:10 «Міняю жінку»	21:00 Т/с «Затеменнення»	19:00 Хто проти блондинок? 12+	10:55, 17:15 «Загублений світ»
15:45 «Сімейні мелодрами»	23:30 Т/с «CSI: Маямі»	21:00 Київ вдень та вночі 16+	13:05 «Нове Шалене відео по-українськи»
17:10 Т/с «Моє чуже життя»	СТБ	МЕГА	13:20 Х/ф «НЕКЕРОВАНІЙ»
20:30, 21:30 Т/с «Школа. Недитячі ігри»	06:15, 19:55, 22:45 МастерШеф 12+	06:00 Бандитський Київ 07.10, 14.10 Правда життя 08.10	15:20 Х/ф «УНІВЕРСАЛЬНИЙ АГЕНТ»
22:35 Х/ф «УСІ В ЗАХВАТІ ВІД МЕРІ»	11:15 Т/с «Анатомія Грей»	08.45 Африканські річки: дари дощів	19:25, 20:30 Т/с «Опер за викликом-3»
ІНТЕР	13:05 Битва екстрасенсів 16+	09.15, 17.00 Шалена подорож	21:40, 23:25 Т/с «Касл-6»
06:00 Мультифільм	15:25 Містичні історії з Павлом Костіциним 16+	10.15 Наші 11.15 Скарб. UA	ZIK
06:15, 22:40 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»	17:30, 22:00 Вікна-Новини	12.15 Містична Україна 13.10	07:00 Перші про головне. Ранок. Дайджест 07:15
07:00, 08:00, 09:00, 12:00, 17:40 Новини	18:00 Т/с «Здамо будиночок біля моря»	Скептик 15.05, 23.45 Великі танкові битви 16.00, 21.50 Битва рибалок 17.50, 22.50 У пошуках інновацій 18.50	Дитяча програма «Торбинка чарівника» 08:00, 09:00, 11:00
07:10, 08:10, 09:20 «Ранок з Інтером»	23:45 Один за всіх 16+	Фантастичні історії 20.45, 00.30 Речовий доказ 01.30	Перші про головне. Ранок. Новини 08:15, 09:10
10:20, 12:25 Т/с «Гречанка»	ІСТV	02.10 Україна: забута історія	Д/ф «Дзеркало історії» 09:55, 11:15, 16:10, 17:15, 18:10 Перші про головне.
13:00 Х/ф «ЧАС ВІДПОЧИНКУ ІЗ СУБОТИ ДО ПОНЕДІЛКА»	05:35, 20:20 Громадянська оборона	03.00 Великі українці 05.10	Коментарі 12:00 FACE 2
14:50, 15:45, 16:45 «Речдок»	06:30 Ранок у великому місті	Бандитська Одеса	FACE з Тетяною Даниленко
18:00 Ток-шоу «Стосується кожного». Спецвипуск до 5-річчя програми	08:45, 12:45, 15:45, 18:45, 21:10 Факти	К-1	13:00, 15:00 Перші про головне.
20:00 «Подорожці»	09:15, 19:20 Надзвичайні новини	06:30 «TOP SHOP»	День. Новини 13:15 Перші про головне. День. Коментарі 15:15
20:40 Т/с «Східні солодощі 2»	10:10 Більше ніж правда	07:40 «ТіВі Абетка»	Між своїми 16:00 Перші про головне. Вечір. Дайджест 17:00, 19:00
УКРАЇНА	11:15 Антисомбі	07:50 «Чи знаєте ви, що...»	Новини 18:00 Перші про головне. Вечір. Дайджест 19:15
06:30, 07:10, 08:15 Ранок з Україною	12:05, 13:20 Х/ф «СІЧНЕВА ЛЮДИНА»	08:15 Т/с «Дикий ангел»	VOX ROPU 21:00
07:00, 08:00, 09:00, 15:00, 19:00, 23:00 Сьогодні	14:25, 16:20 Дизель-шоу 12+	09:10 «Орел і Решка. Шопінг»	Перші про головне. Вечір. Дайджест 22:30
	17:25, 21:30 Т/с «Нюхач»	12:00, 20:00 «Орел і Решка. Ювілейний 2»	Історична правда з Вахтангом Кіпіані
	22:45 Скetch-шоу «На трьох» 16+	13:00, 21:00 «Орел і Решка. Рай та пекло 2»	
	НОВИЙ КАНАЛ	14:00, 23:50 «Орел і Решка. Навколосвітня подорож»	
	05:20 Абзац		
	07:09, 08:29 Kids Time		

СЕРЕДА, 29 СЕРПНЯ

1+1	09:30 Зірковий шлях	07:00 М/с «Том і Джеррі шоу»	2+2
06:30, 07:10, 08:10, 09:10 «Сніданок з 1+1»	10:30 Реальна містика	08:20, 18:00 Шоу Оля	06:00 Мультифільми
07:00, 08:00, 09:00, 12:00, 16:45, 19:30 ТСН: «Телевізійна служба новин»	12:30 Т/с «Черговий лікар-2»	09:20 Половинки 16+	08:00 «Нове Шалене відео по-українськи»
09:30 «Чотири весілля»	14:30, 15:30 Т/с «Жіночий лікар-3»	13:10 Т/с «Ми такі!»	09:35, 18:15 «Спецкор»
10:45, 12:20 «Одруження наосліп»	19:45 Ток-шоу «Говорить Україна»	17:00 Заробітчани	10:15, 18:50 «ДжеДА»
12:30, 14:10 «Міняю жінку»	21:00 Т/с «Затеменнення»	19:00 Кохання на виживання 16+	10:55, 17:10 «Загублений світ»
15:45 «Сімейні мелодрами»	23:30 Т/с «CSI: Маямі»	21:00 Київ вдень та вночі 16+	13:00 «Помста природи»
17:10 Т/с «Моє чуже життя»	СТБ	22:00 Х/ф «БЛЕЙД 2»	13:20 Х/ф «ДЕНЬ, КОЛИ ЗУПИНИЛАСЯ»
20:30, 21:30 Т/с «Школа. Недитячі ігри»	05:55, 20:00, 22:45 МастерШеф 12+	МЕГА	15:20 Х/ф «ІКАР»
22:40 Х/ф «ЛЮБОВ ЗЛА»	11:15 Т/с «Анатомія Грей»	06:00 Бандитська Одеса	19:25, 20:35 Т/с «Опер за викликом-3»
ІНТЕР	13:05 Битва екстрасенсів 16+	07.10, 14.10 Правда життя	21:45, 23:30 Т/с «Касл-6»
06:00 Мультифільм	15:25 Містичні історії з Павлом Костіциним 16+	08.10 Африканські річки: дари дощів	ZIK
06:15, 22:40 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»	17:30, 22:00 Вікна-Новини	09.15, 17.00 Шалена подорож 10.15	07:00 Перші про головне. Ранок. Дайджест 07:15
07:00, 08:00, 09:00, 12:00, 17:40 Новини	18:00 Т/с «Здамо будиночок біля моря»	Містична Україна 13.10	Дитяча програма «Торбинка чарівника» 08:00, 09:00, 11:00
07:10, 08:10, 09:20 «Ранок з Інтером»	23:40 Один за всіх 16+	Скептик 15.05, 23.45 Великі танкові битви 16.00, 21.50	Перші про головне. Ранок. Новини 08:15, 09:10
10:20, 12:25 Т/с «Гречанка»	ІСТV	Битва рибалок 17.50, 22.50 У пошуках інновацій 18.50	Д/ф «Дзеркало історії» 09:55, 11:15, 16:10, 17:15, 18:10 Перші про головне.
13:00 Х/ф «ДВОЄ ПІД ОДНІЮ ПАРАСОЛЬКОЮ»	05:35, 10:00 Громадянська оборона	Фантастичні історії 20.45, 00.30 Речовий доказ 01.20	Коментарі 12:00, 20:00 HARD з Влащенко 13:00, 15:00
14:50, 15:45, 16:45 «Речдок»	06:30 Ранок у великому місті	Підроблена історія	Перші про головне. День. Новини 15:15
18:00, 19:00 Ток-шоу «Стосується кожного»	08:45, 12:45, 15:45, 18:45, 21:10 Факти	К-1	Між своїми 16:00 Перші про головне. Вечір. Дайджест 17:00, 19:00
20:00 «Подорожці»	09:15, 19:20 Надзвичайні новини	06:30 «TOP SHOP»	Перші про головне. Вечір. Дайджест 22:30
20:40 Т/с «Східні солодощі 2»	11:00, 17:30, 21:30 Т/с «Нюхач»	07:40 «ТіВі Абетка»	Історична правда з Вахтангом Кіпіані
УКРАЇНА	12:10, 13:20 Х/ф «З ЖИТТЯ ТАЄМНИХ АГЕНТІВ»	07:50 «Чи знаєте ви, що...»	
06:30, 07:10, 08:15 Ранок з Україною	14:35, 16:20 Дизель-шоу 12+	08:15 Т/с «Дикий ангел»	
07:00, 08:00, 09:00, 15:00, 19:00, 23:00 Сьогодні	20:20 Секретний фронт	09:10 «Орел і Решка. Шопінг»	
	22:50 Скetch-шоу «На трьох» 16+	12:00, 20:00 «Орел і Решка. Ювілейний 2»	
	НОВИЙ КАНАЛ	13:00, 21:00 «Орел і Решка. Рай та пекло 2»	
	05:00 Абзац	14:00, 23:50 «Орел і Решка. Навколосвітня подорож»	
	06:59, 08:19 Kids Time		

ЧЕТВЕР, 30 СЕРПНЯ

1+1	13:00 Битва екстрасенсів 16+ 15:25 Містичні історії з Павлом Костичиним 16+	К-1
06:30, 07:10, 08:10, 09:10 «Сніданок з 1+1» 07:00, 08:00, 09:00, 12:00, 16:45, 19:30 ТСН: «Телевізійна служба новин» 09:30 «Чотири весілля» 10:45, 12:20 «Одруження наосліп» 12:30, 14:10 «Міняю жінку» 15:45 «Сімейні мелодрами» 17:10 Т/с «Моє чуже життя» 20:30, 21:45 Т/с «Школа. Недитячі ігри» 22:45 Х/ф «РЖЕВСЬКИЙ ПРОТИ НАПОЛЕОНА»	17:30, 22:00 Вікна-Новини 18:00 Т/с «Здамо будиночок біля моря» 20:00, 22:45 Зважені та щасливі 12+ ICTV 05:35 Громадянська оборона 06:30 Ранок у великому місті 08:45, 12:45, 15:45, 18:45, 21:10 Факти 09:15, 19:20 Надзвичайні новини 10:10 Секретний фронт 11:10, 17:35, 21:30 Т/с «Нюхач» 12:15, 13:20 Х/ф «БОЖЕВІЛЬНЯ» 14:30, 16:20 Дизель-шоу 12+ 20:20 Інсайдер 22:40 Скетч-шоу «На трьох» 16+ 23:50 Х/ф «ДІВЧИНА З ТАТУ ДРАКОНА»	06:30 «TOP SHOP» 07:40 «TіBі Абетка» 07:50 «Чи знаєте ви, що...» 08:15 Т/с «Дикий ангел» 09:10 «Орел і Решка. Шопінг» 12:00, 20:00 «Орел і Решка. Ювілейний 2» 13:00, 21:00 «Орел і Решка. Рай та пекло 2» 14:00, 23:50 «Орел і Решка. Навколосвітня подорож» 22:00 «Вірю не Вірю» 2+2 06:00 Мультфільми 08:00, 13:05 Відеобійба 09:35, 18:15 «Спецкор» 10:15, 18:50 «ДжеДА!» 10:55, 17:15 «Загублений світ» 15:00 Х/ф «ТЕРМІНОВА ДОСТАВКА» 19:25 ЛЕ «Лейпциг»-«Зоря» 21:25, 23:15 Т/с «Касл-б» ZIK 07:00 Перші про головне. Ранок. Дайджест 07:15 Дитяча програма «Торбинка чарівника» 08:00, 09:00, 11:00 Перші про головне. Ранок. Новини 08:15, 09:10 Д/ф «Дзеркало історії» 09:25 Добрий ЗІК 09:55, 11:15, 13:15, 16:10, 17:15, 18:10 Перші про головне. Коментарі 12:00 Хард-ток-шоу «DROZDOV» 13:00, 15:00 Перші про головне. День. Новини 15:15 Між своїми 16:00 Перші про головне. День. Дайджест 17:00, 19:00 Перші про головне. Вечір. Новини 18:00 Перші про головне. Вечір. Дайджест 19:15 VOX POPULI 20:00 Доказ 21:00 Перші про головне. Підсумки 21:35 Прямим текстом з Остапом Дроздовим 23:00 Стежками війни 23:30 Історична правда з Вахтангом Кіпіані
ІНТЕР	06:00 Мультфільм 06:15, 22:40 «Слідство вели... з Леонідом Каневським» 07:00, 08:00, 09:00, 12:00, 17:40 Новини 07:10, 08:10, 09:20 «Ранок з Інтером» 10:20, 12:25 Т/с «Гречанка» 12:50 Х/ф «ІДЕАЛЬНИЙ ЧОЛОВІК» 14:50, 15:45, 16:45 «Речдок» 18:00, 19:00 Ток-шоу «Стосується кожного» 20:00 «Подорожці» 20:40 Т/с «Східні солодощі 2» УКРАЇНА 06:30, 07:10, 08:15 Ранок з Україною 07:00, 08:00, 09:00, 15:00, 19:00, 23:00 Сьогодні 09:30 Зірковий шлях 10:30 Реальна містика 12:30 Т/с «Черговий лікар-2» 14:30, 15:30 Т/с «Жіночий лікар-3» 19:45 Ток-шоу «Говорить Україна» 21:00 Т/с «Затемнення» 23:20 Контролер СТБ 06:45 МастерШеф 12+ 11:10 Т/с «Анатомія Грей»	06:00 Мультфільми 08:00 «Облом.ІА.» 09:35, 18:15 «Спецкор» 10:15, 18:50 «ДжеДА!» 10:55, 17:15 «Загублений світ» 13:00 Т/с «Поки цвіте папороть» 19:25 Х/ф «ПОГОНЯ» 21:10 Х/ф «ДЕНЬ, КОЛИ ЗЕМЛЯ ЗУПИНИЛАСЯ» 23:10 «Змшані єдиноборства. UFC FN Gaethje vs. Vick» ZIK 07:00 Перші про головне. Ранок. Дайджест 07:15 Дитяча програма «Торбинка чарівника» 08:00, 09:00, 11:00 Перші про головне. Ранок. Новини 08:15, 09:10 Д/ф «Дзеркало історії» 09:55, 11:15, 13:15, 16:10, 17:15, 18:10, 21:35 Перші про головне. Коментарі 12:00 HARD з Влащенко 13:00, 15:00 Перші про головне. День. Новини 15:15 Між своїми 16:00 Перші про головне. День. Дайджест 17:00, 19:00 Перші про головне. Вечір. Новини 18:00 Перші про головне. Вечір. Дайджест 19:15 VOX POPULI 20:00 FACE 2 FACE з Тетяною Даниленко 21:00 Перші про головне. Підсумки 22:30 Вихити в Україні 23:00 Д/ф 23:30 Історична правда з Вахтангом Кіпіані
МЕГА	06:00 Бандитський Київ 07.10, 14.10 Правда життя 08.10 Африканські річки: дари дощів 09.15, 17.00 Шалена подорож 10.15 Підроблена історія 11.15 Скарб.ІА 12.15, 01.20 Містична Україна 13.10 Скелтик 15.05, 23.45 Великі танкові битви 16.00, 21.50 Битва рибалок 17.50, 22.50 У пошуках інновацій 18.50 Фантастичні історії 20.45, 00.30 Речовий доказ 03.00 Бандитська Одеса	

СУБОТА, 1 ВЕРЕСНЯ

1+1	19:00 Х-Фактор 21:50 Т/с «Здамо будиночок біля моря» ICTV 05:25 Скарб нації 05:30 Еврика! 05:40, 12:45, 18:45 Факти 06:00 Більше ніж правда 07:45 Я зняв! 09:30 Дизель-шоу 12+ 10:45 Особливості національної роботи-2 11:45 Особливості національної роботи-3 13:00 Скетч-шоу «На трьох» 16+ 16:20 Х/ф «ЧОРНА ДІРА» 19:20 Надзвичайні новини. Підсумки 20:05 Х/ф «ХРОНІКИ РІДДІКА» 22:15 Х/ф «РІДДІК» НОВИЙ КАНАЛ 05:19, 06:29 Kids Time 05:20 М/с «Лунтик і його друзі» 06:30 Х/ф «ВІДПАДНИЙ ПРЕПОД» 09:00 Шоу Оля 13:00 Хто проти блондинок? 12+ 15:00 Хто зверху? 12+ 17:00 М/ф «Бебі-бос» 18:50 Х/ф «П'ЯТА ХВИЛЯ» 21:00 Х/ф «ДИВЕРГЕНТ» 23:50 Х/ф «КЕРРІ» МЕГА 06:00 Бандитський Київ 07.30 Прихована реальність 09.10 Фантастичні історії 10.00, 18.30 У пошуках істини 11.40 Великі танкові битви 13.30, 21.00 Суперзаводи 16.30 Африканські річки: дари дощів 00.00 Містична Україна 01.40 Брама часу	К-1 06:30 «TOP SHOP» 07:40 «TіBі Абетка» 07:50 «Чи знаєте ви, що...» 08:15 «Орел і Решка. Шопінг» 11:10 «Ух ти show» 12:10 М/ф «Воруши ластами 2» 14:00 «Орел і Решка. Перезавантаження» 2+2 06:00 Мультфільми 08:00 «102. Поліція» 08:55 «Загублений світ» 15:10 Х/ф «НЕКЕРОВАНІЙ» 17:10 Х/ф «МОРСЬКИЙ ПІХОТИНЕЦЬ» 19:00 Х/ф «МОРСЬКИЙ ПІХОТИНЕЦЬ-2» 20:55 Х/ф «МОРСЬКИЙ ПІХОТИНЕЦЬ-3: ТИЛ» 22:40 Т/с «Величний Джо» ZIK 07:00, 09:00 Перші про головне. Ранок. Дайджест 07:15 Дитяча програма «Торбинка чарівника» 08:00 Вихити в Україні 08:30 Громадська прокуратура 09:10 Перші про головне. Коментарі 10:00, 23:00 Гараж 10:30, 22:30 Перша передача 11:00 HARD з Влащенко 12:00 Д/ф «Дзеркало історії» 13:35 Ток-шоу «Злий дім» 15:05 FACE 2 FACE з Тетяною Даниленко 16:00 Хард-ток-шоу «DROZDOV» 17:00, 19:00 Перші про головне. Вечір. Новини 17:10 Перші друзі 18:05 Сім чудес України 18:15, 23:30 Історична правда з Вахтангом Кіпіані 18:45 Місто 19:15 VOX POPULI 20:00 Доказ 21:00 Перші про головне. Тиждень 22:00 Стежками війни
ІНТЕР	06:45 Мультфільм 07:10 «Чекай на мене. Україна» 08:45 Х/ф «ЧОТИРИ НУЛЬ НА КОРИСТЬ ТАНЕЧКИ» 10:30 Х/ф «ПРИГОДИ ЕЛЕКТРОНІКА» 14:30 Х/ф «НЕВЛОВИМИ МЕСНИКИ» 16:10 Х/ф «ДІМ, МИЛИЙ ДІМ!» 18:10 Х/ф «ПІВЗАХИСНИК» 20:00 «Подорожці» 20:30 Концерт Олега Винника «Я не втомлюся» 23:00 Т/с «Шкідливі ради» УКРАЇНА 07:00, 15:00, 19:00 Сьогодні 07:15 Зірковий шлях 09:10, 15:20 Т/с «Затемнення» 17:00, 19:40 Т/с «Настане світанок» 21:45 Х/ф «ІІ СЕРЦЕ» 23:45 Т/с «CSI: Маямі» СТБ 06:10 ВусолапоХвіст 07:45 Караоке на Майдані 08:45 Все буде смачно! 10:50 Зважені та щасливі 12+ 14:10 Цієї миті рік потому 12+ 16:10 Хата на тата 12+	

П'ЯТНИЦЯ, 31 СЕРПНЯ

1+1	13:00 Х/ф «ТІЛЬКИ НЕ ВІДПУСКАЙ МЕНЕ»	К-1
06:30, 07:10, 08:10, 09:10 «Сніданок з 1+1» 07:00, 08:00, 09:00, 12:00, 16:45, 19:30 ТСН: «Телевізійна служба новин» 09:30 «Чотири весілля» 10:45, 12:20 «Одруження наосліп» 12:30, 14:10 «Міняю жінку» 15:45 «Сімейні мелодрами» 17:10 Т/с «Моє чуже життя» 20:15, 22:25 «Ліга сміху»	17:30, 22:00 Вікна-Новини 18:00 Т/с «Здамо будиночок біля моря» 19:55 Цієї миті рік потому 12+ 22:45 Ультиматум 16+	06:30 «TOP SHOP» 07:40 «ТІВІ Абетка» 07:50 «Чи знаєте ви, що...» 08:15 Т/с «Дикий ангел» 09:10 «Навколо М» 12:00, 20:00 «Орел і Решка. Ювілейний 2» 13:00, 21:00 «Орел і Решка. Рай та пекло 2» 14:00 «Орел і Решка. Навколосвітня подорож» 22:00 «Бедняков+1» 23:00 «Вірю не Вірю»
ІНТЕР	ICTV	2+2
06:00 Мультфільм 06:15, 22:40 «Слідство вели... з Леонідом Каневським» 07:00, 08:00, 09:00, 12:00, 17:40 Новини 07:10, 08:10, 09:20 «Ранок з Інтером» 10:20, 12:25 Т/с «Гречанка» 12:50 Х/ф «КОЛИ НАСТАЄ ВЕРЕСЕНЬ...» 14:50, 15:45, 16:45 «Речдок» 18:00 Ток-шоу «Стосується кожного» 20:00 «Подорожці» 20:40 Х/ф «ДІМ, МИЛИЙ ДІМ!»	05:35 Громадянська оборона 06:30 Ранок у великому місті 08:45, 12:45, 15:45, 18:45, 21:10 Факти 09:15, 19:20 Надзвичайні новини 10:10 Інсайдер 11:10, 17:40 Т/с «Нюхач» 12:15, 13:20 Х/ф «БЕЗДОГАННА РЕПУТАЦІЯ» 15:05, 16:20, 21:30 Дизель-шоу 12+ 20:20 Антизомбі	06:00 Мультфільми 08:00 «Облом.ІА.» 09:35, 18:15 «Спецкор» 10:15, 18:50 «ДжеДА!» 10:55, 17:15 «Загублений світ» 13:00 Т/с «Поки цвіте папороть» 19:25 Х/ф «ПОГОНЯ» 21:10 Х/ф «ДЕНЬ, КОЛИ ЗЕМЛЯ ЗУПИНИЛАСЯ» 23:10 «Змішані єдиноборства. UFC FN Gaethje vs. Vick»
УКРАЇНА	НОВИЙ КАНАЛ	ZIK
06:30, 07:10, 08:15 Ранок з Україною 07:00, 08:00, 09:00, 15:00, 19:00, 23:00 Сьогодні 09:30 Зірковий шлях 10:20 Реальна містика 12:20 Х/ф «ІІ СЕРЦЕ» 14:20, 15:30 Т/с «Будинок Надії» 19:45 Ток-шоу «Говорить Україна» 21:00 Х/ф «ПАПЕРОВІ КВІТИ» 23:20 Слідами	05:49, 07:09 Kids Time 05:50 М/с «Том і Джеррі шоу» 07:10, 18:00 Шоу Оля 08:10, 21:30 Київ вдень та вночі 16+ 11:10 Хто зверху? 12+ 17:00 Заробітчани 19:00 Топ-модель 16+ 22:20 Кохання на виживання 16+	07:00 Перші про головне. Ранок. Дайджест 07:15 Дитяча програма «Торбинка чарівника» 08:00, 09:00, 11:00 Перші про головне. Ранок. Новини 08:15, 09:10 Д/ф «Дзеркало історії» 09:55, 11:15, 13:15, 16:10, 17:15, 18:10, 21:35 Перші про головне. Коментарі 12:00 HARD з Влащенко 13:00, 15:00 Перші про головне. День. Новини 15:15 Між своїми 16:00 Перші про головне. День. Дайджест 17:00, 19:00 Перші про головне. Вечір. Новини 18:00 Перші про головне. Вечір. Дайджест 19:15 VOX POPULI 20:00 FACE 2 FACE з Тетяною Даниленко 21:00 Перші про головне. Підсумки 22:30 Вихити в Україні 23:00 Д/ф 23:30 Історична правда з Вахтангом Кіпіані
СТБ	МЕГА	
06:55 Х/ф «ВАМ І НЕ СНИЛОСЯ» 08:50 Х/ф «ЖЕРЕБ ДОЛІ»	06:00 Бандитська Одеса 07.10, 14.10 Правда життя 08.10 Африканські річки: дари дощів 09.15, 17.00 Шалена подорож 10.15 Підроблена історія 11.15 Скарб.ІА 12.15, 01.30 Містична Україна 13.10 Скептик 15.05, 23.45 Великі танкові битви 16.00, 21.50 Битва рибалок 17.50, 22.50 У пошуках інновацій 18.50 Фантастичні історії 20.45, 00.30 Речовий доказ 03.00 Теорія змови	

НЕДІЛЯ, 2 ВЕРЕСНЯ

1+1	06:10 «Неминуча війна» 08:00 «Сніданок. Вихідний» 09:00 «Лото-Забава» 09:45 М/ф «Маша і ведмідь» 10:00, 11:15 «Світ навиворіт - 5: Індонезія» 12:30 Х/ф «УСІ В ЗАХВАТІ ВІД МЕРІ» 15:00 Х/ф «ВЕЛИКИЙ ДРУЖНИЙ ВЕЛЕТЕНЬ» 17:30 Х/ф «ФАНТАСТИЧНА ЧЕТВІРКА» 19:30 «ТСН-Тиждень» 21:00 «Танці з зірками» ІНТЕР 06:00 Мультфільм 06:25 Х/ф «ЛЮБОЧКА» 08:00 «Удачний проект» 09:00 «Готуємо разом» 10:00 «Орел і решка. Морський сезон 2» 11:00 «Орел і решка. Перезавантаження» 12:10 Х/ф «ДАЛІ НІКУДИ» 14:10, 20:30 Т/с «Друге життя» 20:00 «Подорожці» 23:10 Х/ф «ОЙ, МАМОНЬКИ!» УКРАЇНА 06:30 Сьогодні 07:10 Зірковий шлях 08:45 Х/ф «ЯКБИ ДА КАБІ» 10:50 Т/с «Настане світанок» 14:45 Х/ф «ПАПЕРОВІ КВІТИ» 16:45, 21:00 Т/с «Бабка» 19:00 Сьогодні. Підсумки з Олегом Панютю 20:00 Головна тема 23:20 Т/с «Випробування вірністю» СТБ 06:15 Т/с «Коли ми вдома» 07:15 Х/ф «ВАМ І НЕ СНИЛОСЯ»	09:05 Все буде смачно! 10:00 Караоке на Майдані 11:00 Хата на тата 12+ 13:05 МастерШеф 12+ 19:00 Слідство ведуть екстрасенси 16+ 21:00 Один за всіх 16+ 22:20 Х-Фактор ICTV 05:10 Інсайдер 07:00 Т/с «Віддлі 44» 11:45, 13:00 Х/ф «ЧОРНА ДІРА» 12:45, 18:45 Факти 14:15 Х/ф «ХРОНІКИ РІДДІКА» 16:20 Х/ф «РІДДІК» 20:35 Х/ф «ШЕРЛОК ХОЛМС-2: ГРА ТІНЕЙ» НОВИЙ КАНАЛ 05:39, 06:59 Kids Time 05:40 М/с «Том і Джеррі шоу» 07:00 Х/ф «ВІДПАДНИЙ ПРЕПОД 2» 09:10 Х/ф «ВІДПАДНИЙ ПРЕПОД 3» 11:30 М/ф «Фердинанд» 13:30 Х/ф «П'ЯТА ХВИЛЯ» 15:40 Х/ф «ДИВЕРГЕНТ» 18:30 Х/ф «ІНСУРГЕНТ» 21:00 Х/ф «ДИВЕРГЕНТ, ЧАСТИНА 3: ВІДДАНА» 23:20 Х/ф «ЗЛИТТЯ ДВОХ МІСЯЦІВ» МЕГА 06:00 Бандитська Одеса 07.30 Прихована реальність 09.10 Фантастичні історії 10.00, 18.30 У пошуках істини 11.40 Великі танкові битви 13.30, 21.00 Суперзаводи 16.30 Африканські річки: дари дощів 00.00 Скелтик 05.10 Містична Україна	К-1 06:30 «TOP SHOP» 07:40 «TіBі Абетка» 07:50 «Чи знаєте ви, що...» 08:15 «Орел і Решка. Шопінг» 10:10 «Ух ти show» 10:45 М/ф «Воруши ластами 2» 12:20 «Орел і Решка. Перезавантаження» 2+2 06:00 Мультфільми 08:00 «Він, вона та телевізор» 11:10 Х/ф «МОРСЬКИЙ ПІХОТИНЕЦЬ» 13:00 Х/ф «ТАСМНІЦЯ ТАТУЙОВАНОЇ МУМІЇ» 15:00 Х/ф «ПІСЛЯ ШТОРМУ» 17:05 Х/ф «ХРАМ ЧЕРЕПІВ» 19:20 7 тур ЧУ по футболу «Динамо» - «Карпати» 21:25 Х/ф «ПОГОНЯ» 23:10 «ПРОФУТБОЛ» ZIK 07:00 Перші про головне. Ранок. Дайджест 07:15 Дитяча програма «Торбинка чарівника» 08:05 Перші друзі 09:00 Перші про головне. Тиждень 10:00, 23:00 Гараж 10:30, 22:30 Перша передача 11:00 Доказ 12:00 Д/ф «Перехрестя «Балу» 13:00 Д/ф «Дзеркало історії» 13:50 Добрий ЗІК 14:25 Стежками війни 14:55 Прямим текстом з Остапом Дроздовим 16:35 Громадська прокуратура 17:00, 19:00, 21:00 Перші про головне. Вечір. Новини 17:10 FACE 2 FACE з Тетяною Даниленко 18:05 Хард-ток-шоу «DROZDOV» 19:10 HARD з Влащенко 20:05, 21:10 Гра З вогнем 22:00 Вихити в Україні 23:30 Історична правда з Вахтангом Кіпіані
-----	--	---	--

Що віщують зорі
Гороскоп на 27 серпня — 2 вересня

ОВЕН. У вас з'явиться можливість з кращої сторони зарекомендувати себе на роботі та у дружньому колі. Об'єктивно розраховуйте свої сили. Більше часу приділіть родині, відпочиньте разом у вихідні. Сприятливий день — четвер, несприятливий — понеділок.

ТЕЛЕЦЬ. Деякі з проблем зникнуть самостійно, якщо ви перестанете панікувати. Довіряйте інтуїції. В особистому житті можливі непорозуміння. Сприятливий день — п'ятниця, несприятливий — середа.

БЛИЗНЮКИ. Ваше сумлінне ставлення до роботи не залишиться непоміченим. Може надійти цікава та прибуткова ділова пропозиція. Настає слухна мить для конкретних дій. У вихідні відпочиньте від суєти й турбот. Сприятливий день — вівторок, несприятливий — понеділок.

РАК. Може розкритися таємна конкуренція, що дасть можливість вам помірятися силами з опонентами. У вихідні можливі непорозуміння, але ви їх владнаєте якнайкраще. Сприятливий день — середа, несприятливий — четвер.

ЛЕВ. Настає час нових стосунків. Можлива переоцінка цінностей. Розмова з начальством ознаменується позитивними результатами. У вихідні краще не призначати важливих зустрічей. Сприятливий день — вівторок, несприятливий — понеділок.

ДІВА. Вам необхідно твердо стояти на землі, не витати у хмарах. Скористайтесь допомогою друзів, близьких, колег по роботі. У вихідні можлива цікава подія, яка позитивно вплине на вашу долю. Сприятливий день — середа, несприятливий — четвер.

ТЕРЕЗИ. Ваша успішність залежатиме від підтримки оточуючих, тому забудьте про гордість і прийміть допомогу. У родині постарайтеся уникати непорозумінь, зруйноване відновити буде непросто. Сприятливий день — четвер, несприятливий — субота.

СКОРПІОН. Сумлінна робота дасть позитивні результати. Вирішайтесь деякі проблеми, які вас давно турбували. Вихідні виявляться яскравими та активними. Сприятливий день — вівторок, несприятливий — середа.

СТРІЛЕЦЬ. Бажано зайнятися справами, які давно накопичилися. Багато часу піде на вирішення фінансових проблем. Якщо не вистачить терпіння та мудрості — доведеться з'ясовувати стосунки з колегами або рідними. Сприятливий день — вівторок, несприятливий — понеділок.

КОЗЕРІГ. Не варто робити героїчних і екстравагантних вчинків. Краще постарайтесь вправитися з дрібними проблемами. На вихідні виїдьте на природу, вам це зараз необхідно. Сприятливий день — четвер, несприятливий — вівторок.

ВОДОЛІЙ. Ви можете вплинути на своє майбутнє силою власної думки. Тож варто подбати, щоб ваше мислення було позитивне. Не будьте надто вперті — і ви уникнете конфліктної ситуації. У вихідні приймайте відповідальні рішення. Сприятливий день — вівторок, несприятливий — субота.

РИБИ. Слушний час для вирішення складних питань. Нові події, які відбудуться на роботі, відкриють перспективи кар'єрного росту. Не прагніть бути строгими батьками, не критикуйте своїх дітей, а м'яко вказуйте на недоліки. У вихідні прийміть запрошення старих друзів, для вас важливе спілкування з ними. Сприятливий день — понеділок, несприятливий — середа.

● ПАЛЬЧИКИ ОБЛИЖЕШ!

«Українське сало завжди в моді!»

Фото dug.in.ua.

Воно давно стало «родзинкою» нашої національної кухні, продуктом № 1 у будні (бо ж і в дорозі сало не важке, і на перекус згодиться не лише косареві), та й на святковому столі без закусок із нього не обходиться. А що вже народ про нього у прислів'ях і приказках згадує! Тож нехай вас ніхто не частує дубовим салом і не заливає його за шкуру, а дай Бог їсти сало, щоб аж по бороді текло!

КЛАСИЧНЕ СОЛЕНЕ

Це найпростіший спосіб приготування. Головне – експериментуючи, підібрати «свій» букет прянощів

Інгредієнти: сало, сіль, суміш спецій (чорний перець, червоний перець, хмелі-сунелі, часник, кріп, лавровий лист, майоран тощо).

Приготування. Сало ріжемо на шматки завдовжки 10–15 і завтовшки 4–6 см. Натираємо кожен сіллю, а зверху густо посипаємо сумішшю приправ. Посуд, у якому зберігатимемо продукт, поки просоліє, також обробляємо спеціями. Складаємо сало в ємність, накриваємо кришкою і ставимо в холодильник на 3–4 дні. Наприкінці цього терміну зніміть пробу: якщо смачне, то зіскребіть залишки солі ножем і, загорнувши в чистий папір, зберігайте в холодильнику. Якщо ж йому «чогось не вистачає», залиште маринуватися ще на деякий час.

Фото receptveka.ru.

ПО-ЗАКАРПАТСЬКИ

Із цим рецептом треба поморочитися, але воно того варте

Інгредієнти: сало, сіль, часник, чорний мелений перець, паприка, гострий червоний перець.

Приготування. Шматки сала приблизно 7x15 см добре обваляти в солі і поставити в холодильник. Через 3–4 доби зіскребти ножем сіль, знову засолити і витримати 3–4 доби. Повторити таку процедуру 3–4 рази. Після останнього засолювання залишити сало на 3 тижні, знову видалити сіль і натерти шматки з усіх боків сумішшю подрібненого часнику, чорного перцю та паприки (1x1x1), загорнути в харчову фольгу і покласти в холодильник. Через добу можна споживати. Любителі гостренького можуть додати до паприки пекучого червоного перцю.

Фото bdzhola.com.

ПРЯНЕ

Це не просто сало – це шедевр! Хоч рецепт дуже простий

Інгредієнти: 1 кг свіжого сала, сіль, 2–3 ст. л. гострої аджики, 4 ст. л. зерен гірчиці, 1 скл. журавлини або брусниці, 1 головка часнику.

Приготування. Перші кроки звичні – як і для інших рецептів: обшкребти сало, порізати чималими шматками, зробити надрізи і повклати в них очищені й покрані на скибочки зубці часнику, щедро натерти сіллю. Гостру аджику змішати із трошки розім'ятою гірчицею. Цією сумішшю добре обмастити шматки сала, щільно укласти їх у контейнер, пересипаючи ягодами. Посудину закрити і настоювати в холодильнику протягом 5 діб.

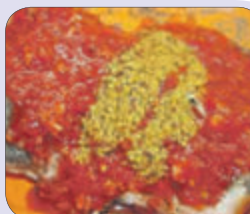

Фото vpuzo.com.

БУТЕРБРОДНЕ

Найкраще такий «паштет», приправлений часником і перцем, смакуватиме з червоним борщем

Інгредієнти: свіже сало, сіль, часник, мелений чорний перець, мускатний горіх або карі.

Приготування. Охолоджене, навіть трішки приморожене сало без м'ясного прошарку пропустити через м'ясорубку, посолити, поперчити, додати кілька подрібнених зубців часнику і добре перемішати. Не зайвим буде і мелений мускатний горіх або карі. Перед тим, як намастити на хліб, бажано дати настоятися як мінімум 3–4 години.

Фото bdzhola.com.

«КОПЧЕНЕ» В МУЛЬТИВАРЦІ

Звісно, справжнє копчене на дровах набагато смачніше. Але коли такої можливості немає, то це – чудова альтернатива

Інгредієнти: 1 кг сала, 1 л води, 100 г солі, 1 ст. л. цукру, 4 гвоздики, 5–7 горошин запашного перцю, 5 лаврових листків, 5 пакетиків чорного чаю без ароматизаторів.

Приготування. Порізати сало на шматки близько 15 см завдовжки і 6–7 см товщиною. Натерти їх подрібненим часником, розтертим із сіллю, і залишити на годину. В чаші мультиварки закип'ятити 1 л води, додати туди сіль, цукор, гвоздику, запашний перець, лаврові листки. Покласти у киплячий розсіл одноразові пакетики чорного чаю і вимкнути мультиварку. Через 5 хв. дістати чай, а в розсіл покласти підготовлене сало. Увімкнути мультиварку в режимі «тушкування» на 1 годину 20 хв. Після сигналу про готовність залишити його в розсолі ще на 12 годин. Дістати, витерти, покласти в морозилку. Через кілька годин сало готове до споживання.

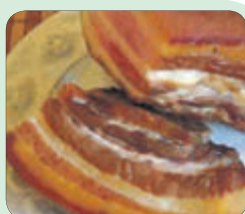

Фото jisty.com.ua.

ЦІКАВІ ФАКТИ

- Людина одомашнила свиню близько 10 тисяч років до н. е. в Центральній Азії, звідти тварина потрапила в Китай, а потім у Європу й Африку.
- Сало має калорійність від 720 до 902 ккал на 100 г, при цьому зовсім не містить вуглеводів. Вживати його просто необхідно людям, які важко працюють або проживають у холодних регіонах.
- Залежно від способу приготування продукт має різні назви: шкварки – смажені шматочки сала; смалець – топлоне; шпик – підшкірне, яке піддавалося солінню чи копченню; грудинка – сало з прожилками м'яса (інша назва, запозичена в англійців, – бекон).
- Натираючи сало сіллю, переборщити неможливо – воно не вбере в себе більше, ніж треба.
- Італійці вважають батьківщиною цього продукту харчування свою країну. Там його називають «лардо», заготовляють у місцевості Тоскана, засолюючи з розмаїном.

ЗЕЛЕНЕ

Здивувати рідних не тільки смачною, а й корисною і незвичною на вигляд закускою допоможе черемша, яка, крім аромату, надасть намазці із сала ще й красивого забарвлення

Інгредієнти: сало, сіль, перець, кріп, петрушка, черемша, мелений чорний перець.

Приготування. Свіже сало пократити невеликими шматками, посолити, поперчити і дати постояти 30–40 хвилин при кімнатній температурі. Кріп, петрушку та черемшу посікти, зубці часнику розрізати на кілька частин. Сало, зелень і часник змолоти у блендері до консистенції зеленого пюре, додати дрібку меленого перцю, вимішати. Намастити на свіжий хліб або на тости.

Фото jisty.com.ua.

РУЛЕТ

Чудова закуска, на яку згодиться тонке сало

Інгредієнти: сало, сіль, часник, чорний мелений перець, подрібнене лаврове листя, поліетиленові пакети.

Приготування. Тонке сало з м'ясним прошарком посолити, намастити товченим часником, перцем і подрібненим лавровим листям. Загорнути в тугий рулет, зв'язати міцною ниткою або пекарським шпагатом. Покласти рулет у поліетиленовий пакет, випустити повітря і щільно зав'язати. Потім – у ще один пакет, а той у наступний – тобто всього знадобиться три пакети. Помістити пакет у каструлю з холодною водою, довести до кипіння, накрити кришкою і варити на мінімальному вогні упродовж 3 годин. Вийняти, охолодити в пакетах, а тоді покласти на 2–3 години в морозильну камеру.

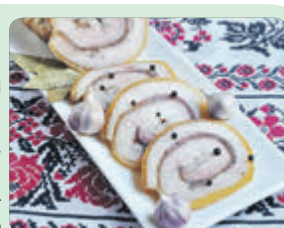

Фото jisty.com.ua.

ЯК ВИБРАТИ ХОРОШЕ?

- **Старе сало має сірий чи жовтуватий відтінок.** Свіже ж – біло-рожеве або біле. Зверніть увагу на запах: він повинен бути злегка солодкуватим. Якщо трохи пахне димом – ще краще: значить, свиню смалили.
- **Добре сало** завтовшки не більше 2,5–3,5 см.
- **Шкірка має бути жовтуватого відтінку, без щетини.**
- **Проткніть його сірником чи зубочисткою:** якщо паличка без проблем входить у нього – воно свіже.
- **Помачайте на дотик.** Поверхня не повинна бути ні липкою, ні слизкою. Якщо випробували всі методи і не виявили недоліків – сміливо купуйте і їжте на здоров'я!

ВАРЕНЕ В ЦИБУЛИННІ

Сало дуже ніжне, тане в роті і має легкий відтінок копченості

Інгредієнти: 1 кг сала, 150 г солі, велика пригорща лушпиння цибулі, 1 ст. л. цукру (без чубка), 1 ч. л. паприки, 2 лаврові листки, по 5–6 горошин чорного і духмяного перцю, 1 л води, 2 великі головки часнику.

Приготування. Сало помити, порізати на 3–4 шматки, цибулю почистити. В баняк покласти сало, сіль, цукор, паприку, лавровий лист, перці і цибулиння, залити водою і варити 1 годину. Залишити в цьому розсолі сало на добу. Потім витягти з розсолу, натерти розчавленим часником, покласти в пакет на 1,5 год. при кімнатній температурі. Витягти із пакета, замотати у фольгу і залишити в морозилці на 3–5 днів. Перед споживанням вийняти з морозилки і дати салу відійти (щоб розім'якло і не кришилось при нарізанні).

Фото cookorama.net.

● «ГАРБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ»

На картині «Три ведмеді»... аж четверо клишоногих!

Гравець «Що? Де? Коли?» Ельман Талибов зобразив знаменитий «Ранок у сосновому лісі» у вигляді сузір'я Велика Ведмедиця

Грицько ГАРБУЗ

Але спочатку повторимо запитання, відповідь на яке почали обговорювати.

«ГАРБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ» —
32 (2018)

Один популярний знавець схематично (**дивіться малюнок**) зобразив всесвітньо відому картину авторства вдовго кумів. Це полотно ми й заховали. Назвіть точну його першопочаткову назву, бо часто зустрічається й друга, проте в ній — явна арифметична помилка.

Що за картину ми заховали в гарбузі?

Тепер упізнали? Бачите, насправді нічого складного в цьому запитанні не було. Хоча правильну відповідь «**Ранок у сосновому лісі**» (інша назва картини з арифметичною помилкою — «Три ведмеді») надіслало лише 12 наших учасників. Проте після жеребкування, яке провів легендарний **Данило Андрійович Поштарук** (директор і художній керівник Волинського академічного обласного театру ляльок, заслужений діяч мистецтв України, заслужений діяч культури Польщі), ми дізналися, що географія нашого конкурсу розширилась, адже вперше маємо переможця аж із Черкаської області. Це **пані Алла Мушкевич із міста Умань** («Вашу газету читаю лише з липня. І вона мені одразу сподобалася. Зацікавилась і «Гарбузом із секретом».

Зізнаюсь, знайти відповідь мені допоміг добрий друг на ім'я Google, хоча про цю картину знала ще зі школи! Вона отримає 100 гривень призових разом із Надією Сірук із села Войнин Локачинського району Волинської області («Велику Ведмедицю я одразу побачила і маленькі навколо неї... А ось далі допомогла з відповіддю внучка Віка, яка навчається на художника-дизайнера у Володимир-Волинському педагогічному коледжі. Тепер я знаю, що природу малював Шишкін, а ось ведмедів — його кум Савицький»). Молодці! Переможців просимо надіслати на адресу редакції копії першої і другої сторінок паспорта, а також ідентифікаційного коду.

А нам час оголошувати нове завдання.

«ГАРБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ» —
35 (2018)

«Піди та скажи своїй дочці: нехай вона прийде до мене в гості, та так, щоб ні йшла, ні йшла; ні боса, ні взута; ні з гостинцем, ні без гостинця...» Пригадуєте українську народну казку «Мудра дівчина»?

Предмет, який захований у гарбузі, теж виконує таку подвійну функцію: народився як бракований, а насправді — небракований, водночас і тримає — й не тримає, буває квадратним і округленим... При цьому інформує, учить, нагадує, попереджає, і, на відміну від свого побратима, й мухи не образить... З'явився він після невдалого експери-

Тепер я знаю, що природу малював Шишкін, а ось ведмедів — його кум Савицький.

менту. Тому й деякий час залишався без потреби. Аж поки про нього не згадав один із колег автора невдалого винаходу, коли довго не зміг знайти потрібних текстів під час співу в церковному хорі.

Звісно, сьогодні його часто вже може замінити ваш смартфон чи комп'ютер, щоправда, в магазинах, школах, бібліотеках, на столах секретарів, у домашніх ваннах і туалетах він ще довго буде в нагоді.

Що за предмет ми заховали в гарбузі?

Слово-відповідь треба надіслати до 4 вересня тільки у вигляді sms-повідомлення на номери: **0501354776 і 0672829775** (наприклад: «М'яч», «Три ведмеді», «Марина Бойко»).

Увага: з одного номера можна відправляти лише одне sms! Цей номер і братиме участь у жеребкуванні при розіграші призових 200 гривень, якщо правильних відповідей буде більше двох. А ще спеціальний приз — 150 гривень — отримає той, хто в листі на поштову адресу (**43 025, Луцьк, просп. Воли, 13**) чи електронну (**tsikava.gazeta@gmail.com**) найяскравіше опише, як шукав чи шукали правильну відповідь.

До зустрічі!

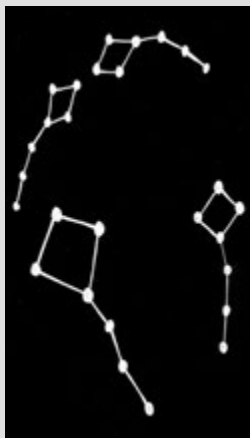
● ЦЕ ЦІКАВО!

Чому не дорахувалися одного «Михасика»?

Картину «Ранок у сосновому лісі» (1889) створило двоє російських художників-кумів: Іван Шишкін зобразив навколишню природу, а Костянтин Савицький, зауваживши, що полотно не вистачає динаміки, дописав ведмедів

Проте колекціонер Павло Третьяков стер підпис пана Савицького, оскільки вважав, що ідея і стиль написання твору все ж належала Шишкіну. Нині картина зберігається у Третьяковській галереї.

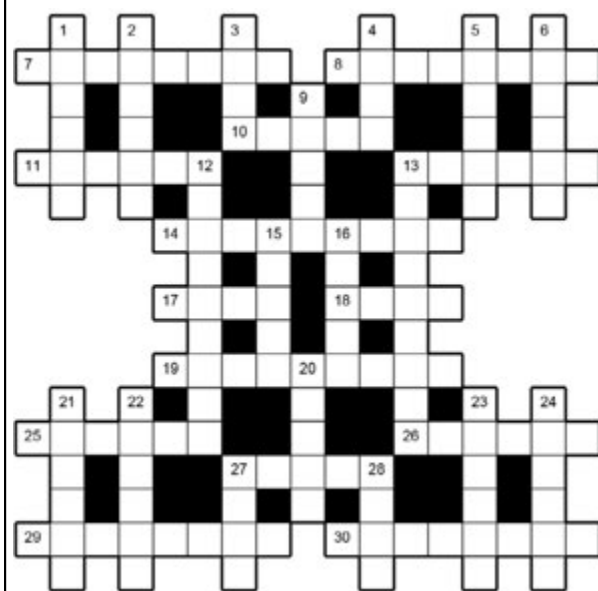
У сімдесятих роках XIX століття підприємливі німці Ейнем і Гейс побудували в Москві кондитерську фабрику, яка випускала дуже якісні цукерки і печиво. Щоб збільшити збут, придумали рекламну фішку: на фантиках друкувати репродукції росій-

ських картин, а на звороті — короткі відомості про полотна. За легендою, на обгортці могло поміститися лише три ведмеді. Тому за аналогією з цукерковими фантиками назва «Три

ведмеді» закріпилась і за картиною Шишкіна-Савицького. Хоча насправді тварин там чотири: мати-ведмедиця, ведмежа-нянька і двоє маленьких клишоногих (на фото).

КРОСВОРД

По горизонталі: 5. Природне явище на воді. 7. Сумка офіцера. 8. Те саме, що й ворожіння. 9. Багатомісна кінна карета. 10. Головна тварина Біловезької пущі. 12. Історично сформована спільність людей. 14. Сплав з алюмінію, нікелю, заліза. 18. У цирку – клоунський номер. 19. Перелік розділів книги. 20. Архітектурна деталь парашута. 21. Сторона шеренги. 22. Частина шляху, дистанції. 25. Одна з головних богинь Стародавнього Єгипту. 28. Паливо в металургії. 30. Ручна дорожня сумка. 31. Вид зимового багатоборства. 32. Домашній птах із родини фазанових. 33. Самець у бджолиній сім'ї.

По вертикалі: 1. Воластий лелека. 2. Пристрій, призначений для швидкого піджарювання плоских шматочків хліба. 3. Хвороба горла. 4. Кочовий араб. 6. Найменша кількість світла. 7. Зернова культура. 11. Інструмент кобзаря. 13. Столиця Кенії. 15. Український композитор, автор музики гімну «Молитва за Україну». 16. Трьохелектродна електронна лампа. 17. Кучерява рослина, що входить до складу пива. 23. Частина дихальних шляхів людини. 24. І гамадріл, і бабуїн. 26. Хвороба злокачливих культур. 27. Видаткова частина в бухгалтерському обліку. 28. Сторони прямокутного трикутника. 29. Ручний ткацький верстат.

Склав Микола ДЕНИСЮК,
с. Щитинська Воля Ратнівського району.

Відповіді — у наступному номері

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД ВІД 16 СЕРПНЯ

По горизонталі: 7. Коленкор. 8. Магеллан. 10. Таран. 11. Гурток. 13. Верста. 14. Костопіль. 17. Торр. 18. Герб. 19. Переяслав. 25. Камера. 26. Акація. 27. Тонна. 29. Нестайко. 30. Пілігрим.

По вертикалі: 1. Борсук. 2. Лещата. 3. Порт. 4. Баян. 5. Алегро. 6. Мачете. 9. Прадо. 12. Кровотеча. 13. Валеріана. 15. Турне. 16. Пегас. 20. Ярина. 21. Паштет. 22. Мечеть. 23. «Малага». 24. Вітчим. 27. Така. 28. Арія.

SUDOKU

Правила нескладні: заповніть порожні клітинки цифрами від 1 до 9 так, щоб у кожному рядку і кожному стовпчику не було двох однакових.

Склав
Леонід
МАНЧИНСЬКИЙ.

		8	5			1	7	
	6				3			5
		5						8
			1					
6	8						2	3
				2				
7						6		
8			2				4	
4	3			5	8			

Відповіді
на кросворд
SUDOKU,
опублікований
16 серпня

Відповіді —
у наступному номері
«Цікавої газети»

9	4	1	2	5	8	7	6	3
6	2	5	1	3	7	4	8	9
7	8	3	4	6	9	2	1	5
8	7	9	5	1	4	3	2	6
5	6	2	7	8	3	1	9	4
1	3	4	9	2	6	8	5	7
4	1	8	3	9	5	6	7	2
3	9	6	8	7	2	5	4	1
2	5	7	6	4	1	9	3	8

Усміхніться!

:)) :)) :))
— Куме, ходімо на пиво!
— Ви йдіть, а я пізніше підійду.
— Та я без вас не можу!
— Чому?
— У мене грошей нема...
:)) :)) :))
Директор — секретарці:

— Терміново збери всіх на нараду!
— Через селектор?
— Ні, через «Фейсбук» — так швидше буде...
:)) :)) :))
Блондинка блондинці:
— Я нарешті склала пазли!!!
— Скільки часу затратила?

— 2 роки!
— Так довго?!
— Зовсім недовго! На коробці написано: «Від 3 до 6 років».
:)) :)) :))
— Алло! Привіт! Любий, ти де?
— Я вдома, спати лягаю... А ти що робиш?
— А я в тебе за спиною в барі за столиком сиджу...

:)) :)) :))
— Тату, я дівчина, а не посудомийка!
— Та що ти кажеш? У такому разі я тато, а не банкомат!
:)) :)) :))
— Ти чув, що Василь став власником нерухомості?
— Знаю, він мені теж скаржився, що вночі колеса з машини зняли...

● ТАК НІХТО НЕ КОХАВ

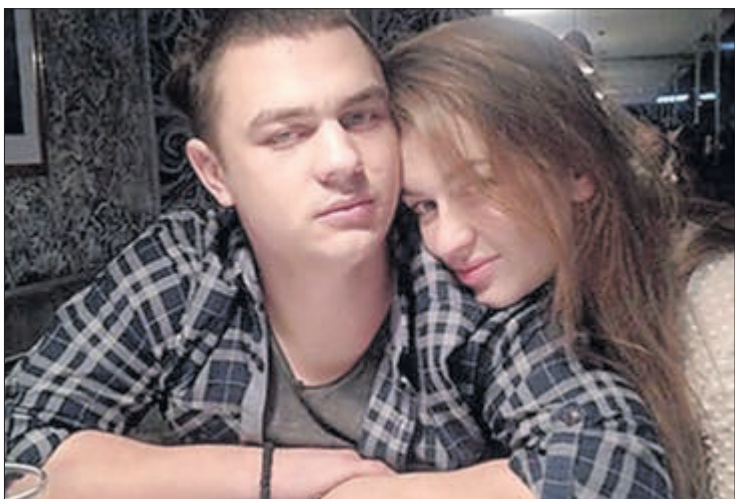
Заслужена нагорода — звання «Народний герой України».

З російських заробітків Максим Арехта потрапив на Майдан, а звідти — добровольцем в АТО.

У них замість романтичної вечери при свічках були вогні ворожих куль...

Максим Арехта з Вінниччини та Андріана Сусак із Косівщини героїчно пройшли чимало гарячих точок АТО. Завжди удвох, а згодом навіть утрощ — бо до п'ятого місяця вагітності жінка не випускала з рук зброї. На війні пліч-о-пліч із перших днів, а отже, і з поля бою — тільки разом. Таким був ультиматум Андріани, а Максим знав: не підкориться волі коханої — їхній син народжуватиметься в окопах

Максим та Андріана почувалися щасливими навіть коли спали у бліндажах на ліжку з піддонів.

Мирослава КОЗЮПА

Молоді люди познайомилися в штурмовому батальйоні «Айдар», ще коли той формувався. Андріана прийшла сюди просто з Майдану, покинувши престижну і перспективну роботу в столиці. Інакше не могла — бо ще з дитинства знала історію про боротьбу вояків УПА, яким допомагала її бабуся, за що аж на 20 років була вислана до Сибіру.

Хоч офіційно Андріана числилася швачкою, спочатку вела документацію у військовій частині, поряд із якою стояв батальйон, навчилася влучно стріляти з будь-якої зброї і зрозуміла: вона просто не може перебирати нудні папірці. Особливо тяжко було спілкуватися з родичами полонених, які телефонували і благами сказати, чи живий їхній син, чоловік, брат... Остаточно вирішила змінити діяльність після звінка згорьованого батька. Його сина сепаратисти замордували в полоні, а фото закатованого тіла надіслали рідним. Він попросив: «Коли відправлятимете тіло додому, одягніть йому на ноги шкарпеточки». Тендітна дівчина відмовилася працювати у штабі — закрила обличчя балакливою і пішла з чоловіками звільняти місто Щастя. Там і стала «Малишом», щоб і стать важче було ідентифікувати, і витончені форми поя-

Надзвичайно тяжко було збирати понівечені тіла побратимів. «Аби знати, чи це ноги від одного тіла, мусили їх міряти», — пригадує Андріана жакіття війни.

Тим часом Максим постійно був поряд, тільки ніяк не міг наважитися заговорити з красунею із глибоким і загадковим поглядом. Але якось поборов свою ніяковість і підійшов до Андріани. Після цього завжди був поряд. Його залицяння були вишуканими — пригощав першими стиглими полуницями, дарував солодощі, готував каву... Якось «Малиш» пішла у розвідку — вирушили на світанку, а повернулися опівночі, здолавши 28 кілометрів, йшли в надзвичайну спеку мінними полями. Їхня зустріч була неймовірною: коханий засипав кімнату пелюстками квітів і відкоркував пляшку шампанського, яку знайшли в одній із підбитих

ворожих машин під час бойової операції.

Були моменти, коли пара могла і посваритися — найчастіше... просто на полі бою. «Андріана трохи неслухняна. Рвалася в бій, хай там що, — розповідає Максим. — Кажу їй у моменти небезпеки: «Біжи негайно в бліндаж!», а натомість завжди чую одне й те ж: «А чого я? Давай спочатку ти!»

Якось молодий чоловік повідомив мамі, що закохався. Звістка неабияк порадувала жінку: нарешті дитина спам'ятається і повернеться з тої клятої війни! Та, як з'ясувалося, майбутня невістка виявилася... не менш заповзятим воїном. Не зовсім вдалим сюрпризом, на який сподівалася пара, стала і перша зустріч нареченого з батьками Андріани. Закохані вирішили приїхати до них на Святвечір — якраз тоді тато відзначав день народження. Та коли родина сиділа за столом і в хату зайшов чоловік у камуфляжі, іменинник, не помітивши в його руках торта, схопився за серце — подумав, що то принес-

ли трагічну звістку з фронту.

Під час одного з боїв Максим отримав важке поранення — п'ять осколків і досі в його тілі. Коли Андріана приїхала до нього в госпіталь — не міг упізнати кохану кілька хвилин: звик бачити її в камуфляжі, а в червоній сукні, на підборах, із зачіскою — було незвично.

Попри жакливі реалії війни, історія Максима й Андріани не менш романтична, ніж у мирному житті. У них не було довгих залицянь, а лише тривожні моменти розлуки під час жорстоких сутичок із ворогом і гарячі поцілунки в миті повернення живими і неушкодженими зі складних завдань. У них загублені «сепарами» дрібнички — замість дорогих подарунків, а замість вечери при свічках — вогні ворожих куль, не прогулянки під дощем — перечікування, поки вщухнуть обстріли «Градів» і завжди поряд не заздрісники, а вірні друзі, які завжди прикриють. А найсильніші обійми — коли доводилося рятувати «трюхсотих», і багато-багато спільних гірких сліз. Саме тому відмовилися від гучного весільного «Гірко!» — лише скромне вінчання у 2015-му. «У нас щодня — день пам'яті про котрогось із загублених побратимів», — зізнаються.

Коли Андріана завагітніла, ще п'ять місяців залишалася на передовій. Зізнається, тоді постійно хотілося їсти, особливо — м'яса й овочів. Побратими виділяли їй найсмачніше — смажену картоплю і жартували, що викопають сімейний бліндаж та облаштують там дитяче ліжечко. Чоловік змушений був демобілізуватися разом із дружиною, яка відмовлялася одна залишати зону бойових дій. Коли народився синочок, екс-айдарівець підписав контракт на службу в морській піхоті, але на фронт більше не потрапив.

Сімейна пара живе на Прикарпатті. Цьогоріч влада виділила їм квартиру, сподіваються до кінця року оселитися в новому гніздечку. Щастя знайти одне одного і по-справжньому кохати Максиму та Андріани подарувала війна.

● НЕЙМОВІРНА ІСТОРІЯ

Три Миколаї в долі Магди

Вона не розуміла, чому її речі перекочували зі спальні до вітальні. Усе було розкидане на дивані, стільцях

Ольга ЧОРНА

— Павле, ти що, затіяв генеральне прибирання в шафі-купе? — запитала чоловіка.

— Відтепер це твоя кімната. А спальня — моя. До речі, я замок вставив у її двері. Зі мною тут буде жити моя... м-м-м... майбутня дружина.

— Жартуєш? Хіба ж ми розлучені? — Вважай, що так. Справа за документами.

Магда почувалася наче громом прибита. Не помічала, аби Павло ходив «наліво». Бувало, затримувалася з товаришами «на пиві». На риболовлю їздив. Але щоб до коханки вчашав...

— Чоловіче, нам уже по п'ятдесят. Діти одружені. Хіба для тебе нічого не варті прожиті разом три десятиліття? І як ми будемо з твоєю новою... квартиру ділити? А кухню? Ти це уявляєш?

— Її звали Мар'яна. А щодо кухні... Почергово будете готувати.

— Схаменися, Павле. Що діти подумують? Родина? Сусіди?

— Хай кожен на себе дивиться. І ще: Мар'яна перебереться сюди завтра-післязавтра.

— А може, ти до неї жити пішов би?

Краще бути вдовою, аніж зрадженою в мої роки. Додому йти не хочеться. І світ не милий...

— У неї немає... Словом, це тебе не обходить.

...Магда була татом доньки. Він дав їй це ім'я. Наказував двом старшим синам любити і пильнувати молодшу сестричку. Різниця між дітьми не робив, проте до дочки ставився з особливою ніжністю. Усі вважали Миколу, Магдиного батька, суворим, але таким він був лише з вигляду.

Якби він був живий, щось би порадив. Або, як колись у дитинстві, погладив би по голові важкою, натруженою рукою. І звично сказав би:

— Я завжди буду захищати тебе, доцю. Недарма ж народився у день святого Миколая. То я і батько твій, і ангел-охоронець.

...Мар'яна виявилася значно молодшою за Магду. І доволі нахабною. Крім особистих речей, нічого не мала, тож одразу поділила кухонне начиння, встановила «графік» прибирання та інші правила. Магда почувалася у власній квартирі приниженою і зайвою.

Часто навідувалася на батькову могилу. Розповідала про те, що сталося в її сім'ї. Як тяжко сприйняла новину мама. Здавалося, легшало, коли на цвинтарі вивориться і виплачеться...

— Таточку, ангеле мій охоронцю, як далі жити? — запитувала в батькової душі, яка, мабуть, зітхала на небесах. — Краще бути вдовою, аніж зрадженою в мої роки. Додому йти не хочеться. І світ не милий...

Одного разу, коли Магда поверталася з цвинтаря, почалася гроза. Дощ лив, наче небо розверзлося. А в неї — ні парасолі, ні светра. Вимокла.